

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 24. januar 2024 blev i sag nr. 99020:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Velliv, Pension og Livsforsikring A/S
Lautrupvang 10
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. Hans advokat har i brev af 25/11 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Påstand:

På vegne min klient, [klageren] skal jeg hermed påklage Velliv Pension og Livsforsikring A/S' afslag på at udbetale erhvervsevnetabsydelse og yde præmiefritagelse for indbetaling på pensionsordning med virkning fra 1. maj 2021.

Der lægges endvidere påstand om, at Indklagede skal forrente betalingerne af erhvervsevnetabsydelse og indbetalingerne på Klagers pensionsordning fra 30 dage efter de respektive ydelsers forfaldsdato.

Sagsfremstilling:

Nærværende sag drejer sig om Klagers krav på udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

Parternes aftalegrundlag udgøres af **bilag 1**, Indklagedes forsikringsbetingelser for nedsat erhvervsevne af 1. februar 2016 med nr. TA0010. Som **bilag 2** fremlægges pensionsoversigt af 2. november 2019.

Klagers pensionsaftale mv. er baseret på, at Klageren har krav på udbetaling af ydelse, såfremt erhvervsevnen er nedsat med halvdelen.

Omkring selve oprettelsen og indtegningen af forsikringerne kan det oplyses, at forsikringerne af Indklagede overfor [ejendomsmæglerkæde] blev solgt på, at der bl.a. var tale om en forsikringsform, der sikrede indehaverne af de respektive ejendomsmæglervirksomheder deres reelle indtjening.

Det, man tilsyneladende har overset i forbindelse med indtegningen af forsikringerne i relation til indehaverne af ejendomsmæglervirksomhederne, er, at de pågældende ejeres indtægtsgrundlag fra ejendomsmæglervirksomheden typisk består af 2 indtægter (henholdsvis en lønindkomst og et udbytte).

Der udbetales et aconto vederlag som løn, typisk svarende til et månedligt beløb, der på årsbasis samlet placerer sig i underkanten af, hvad der indkomstbeskattes med topskat.

Den resterende del af det overskud, som virksomhederne måtte give, udbetales i stedet for som udbytte til de respektive ejere (kapitalejere).

Når man ved fastlæggelsen af de pågældendes indtjening alene ser på, hvad der udbetales som løn, afdækker man ikke den reelle indtjening hos de pågældende, men alene den del af deres samlede vederlag, der udbetales som løn.

Klager drev igennem en årrække sammen med ... henholdsvis ... [ejendomsmægler] [i område].

Klager blev den ... juni 2019 ramt af et hjertestop, hvor der, så at sige, har været stop i et ikke-præcist fastsat tidsrum, men formentlig 8 til 10 minutter uden cirkulation. Herefter blev Klager genoplivet.

I forbindelse med de efterfølgende undersøgelser har man ikke kunne konstatere den bestemte årsag til hjertestoppet, men har udstyret Klager med en forbyggende pacemaker (ICD).

Klageren var som følge af hjertestoppet igennem et længere rehabiliteringsforløb, først på intensiv, derefter på hjerteafdelingen og endelig ... Neurorehabiliteringscenter.

Klager var fuldtidssygemeldt frem til september 2019, hvorefter han vendte tilbage til sin virksomhed på nedsat tid/deltidssygemeldt. Det var planen, at Klager skulle arbejde sig tilbage til fuld tid, men dette lykkedes ikke, og i foråret 2021 blev Klageren igen fuldtidssygemeldt.

Den maksimale arbejdstid for Klageren i perioden fra september 2019 frem til april måned 2021 var i niveau 20 timer, men denne arbejdstid har ikke været effektiv.

Klager afhændede i ... måned 2021 sin ejerandel af mæglervirksomheden og overgik herefter til en kommunal afklaring i sommeren 2021, og efter ca. et ½ års afklaring af arbejdsevnen (praktik) blev Klager i foråret 2022 visiteret til et fleksjob af ... Kommune.

I forbindelse med afklaringen af arbejdsevnen/bevillingen af fleksjobbet, blev der konstateret, at der var en effektiv arbejdstid i niveau 8-10 timer. Klageren blev efterfølgende ansat i et fleksjob med det konstaterede timeantal.

Klageren har i perioden fra hjertestoppets indtræden og frem til afhændelsen af Klagerens ejerandel ... fået normal løn fra virksomheden.

Indklagede har derfor udbetalt forsikringsydelsen, altså erhvervsevnetabsydelse til arbejdsgiveren.

Det fremgår endvidere af ekstrakt af journalark for Indklagede, **bilag 3**, at Indklagedes medarbejder under en samtale den 11. januar 2021 meddelte bevilling af erhvervsevnetabsydelse frem til den 1. maj 2021, men desuagtet har Indklagede bragt udbetalingen af ydelse til Klagers arbejdsgiver til ophør den 1. april 2021.

Dette er tilsyneladende begrundet i oplysninger om, at Klager har arbejdet op til 22 timer pr. uge.

Denne oplysning forelå imidlertid for Indklagedes medarbejdere på det tidspunkt (11. januar 2021), da der blev bevilliget forlængelse af ydelse til 1. maj 2021, jf. i det hele **bilag 3**.

Den bagvedliggende betragtning omkring at bringe erhvervsevnetabsydelsen til ophør har i øvrigt været, at Klager ved bedømmelsen af omfanget af erhvervsevnetabet skulle bedømmes ud fra en 37 timers arbejdsuge således, at de 22 timer var mere end halvdelen.

Det bemærkes i denne forbindelse for det første, at Klagerens reelle arbejdstid forud for hjertestopet har været langt over 37 timer om ugen.

For det andet, hvilket Indklagede forudsætningsvis har anerkendt, jf. gennemgangen af parternes korrespondance nedenfor, er de 37 timer ikke det relevante vurderingskriterie for Klagers erhvervsevne, men derimod, hvad Klageren er i stand til at generere af indtægt i forbindelse med udførelse af arbejde.

Klager antog i februar måned 2021 advokat i sagen (undertegnede), hvorefter der blev rettet henvendelse til Indklagede med anmodning om en kopi af sagens akter ved mail af 17. februar 2021, **bilag 4**. Der går nogen tid før, at Klager modtager sagsakterne fra Indklagede.

Det afslag på udbetaling af ydelse, som er afsendt primo 2021, er Klager ikke umiddelbart i besiddelse af, da det er sendt til Klagers arbejdsgiver, begrundet i, at udbetalingen er foretaget til Klagers arbejdsgiver.

Efter det oplyste, jf. **bilag 3**, er afslaget på dækning begrundet i, at Klager har registreret en arbejdstid i kortere perioder i niveau 22 timer ugentligt.

Klagers advokat anfægter dette afslag i mail af 21. maj 2021, **bilag 5**. For det første anfægtes det, at der kan lægges afgørende vægt på, at Klager i en kortere periode har arbejdet i niveau 22 timer. Der er i denne forbindelse ikke taget stilling til i hvilket omfang, der er tale om effektive arbejdstid. For det andet er 22 timers arbejde i øvrigt ikke i nærheden af at være halvdelen af den arbejdstid, som Klageren præsterede før hjertestopet.

For det andet fremgår det af § 3 i **bilag 1**, at vurderingen af erhvervsevnetabet primært er en vurdering af, hvad forsikringstageren kunne tjene før forsikringsbegivenheden, og hvad forsikringstageren er i stand til at tjene efter forsikringsbegivenheden.

Indklagede svarede på Klagers mail af 21. maj den 9. juni. Dette svar fremlægges som **bilag 6**.

Der kan i denne forbindelse henvises til side 1, 4. afsnit regnet fra bunden, startende med 'Erhvervsevnen er nedsat tilstrækkeligt'. Af dette afsnit fremgår, at det, Indklagede skal vurdere, er,

om Klager i stand til at tjene halvdelen af det, han var i stand til at tjene før forsikringsbegivenhedens indtræden.

Desuagtet fremgår det af **bilag 6**, side 1, sidste afsnit, og de 4 første afsnit på side 2, at man ved stillingtagen til dækning/udbetaling af erhvervsevnetabsydelse alene har forholdt sig til antallet af arbejdstimer.

Det fremgår af det Indklagede skriver under overskriften '*Almindelig arbejdsuge*', at man vurderer Klagers erhvervsevne ud fra en almindelig arbejdsuge på 37 timer.

Hertil bemærkes for det første, at det, man skal se på, er indtjeningen, hvad kan forsikringstager tjene ved eget arbejde.

For det andet skal der overhovedet ses på antallet af timer, må man se på dels konkret, hvor mange timer Klager arbejdede før forsikringsbegivenhedens indtræden, og hvad en selvstændig ejendomsmægler har som ugentlig arbejdstid.

Det synes åbenbart, at det er i færreste selvstændige ejendomsmæglere, hvis overhovedet nogen, der begrænser sig til en 37 timers arbejdsuge.

Endvidere holder Indklagede døren åben for, at man skal se på indtjeningsevnen, jf. **bilag 6**, side 2, de 3 første afsnit, regnet fra toppen af siden, hvori man beder om økonomiske oplysninger for perioden 2015 til 2020.

Disse oplysninger sendes til Indklagede den 24. juni 2021, jf. Klagers advokats mail af samme dato, **bilag 7**.

Indklagede svarer på mailen af 24. juni 2021 (**bilag 7**) ved mail af 22. september 2021 (**bilag 8**).

Heri foretager Indklagede en opgørelse af Klagers indtjening for perioden 2016 til 2020. Denne indtjening udgøres af 2 indkomster. Dels den personlige skattepligtige indkomst, der er angives som indkomst. Dels er det driftsresultat, der har været i [ejendomsmæglerbutik], ..., blevet divideret med 2, ..., og herefter lagt sammen med den personlige skattepligtige indkomst. Herefter fås det tal, der figurer under posten '*Samlede*'.

På dette tidspunkt havde Klager afhændet sin ejerandel af [ejendomsmæglerbutik] og været fuldtidssygemeldt siden maj måned, hvorfor Indklagede beder om yderligere oplysninger, jf. mailen af 22. september 2021, **bilag 8**.

Den 15. oktober 2021 fremsender Klagers advokat de af Indklagede efterspurgte oplysninger, **bilag 9**.

I mail af 24. november 2021 ønsker Indklagede yderligere oplysninger, herunder dokumentation for afhændelse af virksomheder, **bilag 10**.

Klagers advokat svarer herpå den 30. november 2021. Som det fremgår heraf, er aktiverne ..., som Klager var ejer af, overdraget med virkning fra ... 2021. Mailen af 30. november 2021 vedhæftes som **bilag 11**.

Ved mail af 5. december 2021 anmoder Indklagede om yderligere oplysning i form af journaloplysninger fra egen læge. Indklagedes mail af 5. december 2021 vedhæftes som **bilag 12**. Heraf fremgår det, at Indklagede synes at forudsætte, at der skal være sket en helbredsmæssig forværring for, at Klager kan få ret til udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

Hertil bemærker Klager, at der ikke er sket en egentlig forværring, men snarere en konstatering af, hvorledes hjertestoppet påvirker Klager helbredsmæssigt, herunder kognitivt og træthed.

I relation til sygedagpenge bemærkes, at Klager uafbrudt har været på sygedagpenge siden hjertestoppet i juni 2019 og frem til, at Klager bliver visiteret til et fleksjob i 2022.

Den 5. januar 2022 fremsendes det ønskede journalmateriale samt en oplysning til Indklagede om, at der ikke så meget ses at foreligge en helbredsmæssig forværring, men derimod i højere grad en konstatering af, hvad Klagers arbejdskapacitet er, når Klager er uden for sit vante arbejdsområde (ejendomsægler). Denne mail vedhæftes som **bilag 13**.

Det trækker ud med en tilbagemelding fra Indklagede, og Klager rykker herfor ved mail af 10. februar 2022, **bilag 14**, hvori det bl.a. gøres gældende, at det er åbenbart, at der er krav på udbetaling af erhvervsevnetabsydelse, når udbetalingens kriterie er et tab af halvdelen af erhvervsevnen, når situationen er den, at der under Klagers arbejdsprøvning kan konstateres en maksimal arbejdstid på 12 timer og forøgelsesgrundlaget er sygedagpenge.

Med en arbejdstid i dette niveau, er det jo ganske enkelt ikke muligt for Klager at oppebære en indtjening på halvdelen af den indtjening, han havde før hjertestoppet.

Den 3. marts 2022 vender Indklagede tilbage til sagen, jf. Indklagedes mail af 3. marts 2022. I mailen af 3. marts 2022 meddeles der afslag på udbetaling af ydelse.

Det fremgår af **bilag 15**, at Indklagede foretager en generel (og endelig, forstået som modsætningen til en midlertidig vurdering) erhvervsevnetabsvurdering og i denne forbindelse når frem til, at Klagers erhvervsevne generelt ikke er nedsat med mindst halvdelen, jf. side 1, 3. afsnit regnet fra bunden.

I sidste afsnit på side 1 anføres, at Klager bør kunne varetage nogle 'ikke-kognitive' jobfunktioner på halv tid eller mere og i den forbindelse opretholde en indtægt på halvdelen eller mere i forhold til tidligere indtjening.

I denne forbindelse skal det fremhæves, at Indklagede ikke nærmere specificerer, hverken hvilke såkaldte 'ikke-kognitive' jobfunktioner på halv tid eller mere det er, Indklagede har i tankerne, og Indklagede angiver ikke nærmere, hvilken indtægt Indklagede mener, at Klager kan oppebære ved disse 'ikke-kognitive' jobfunktioner og ej heller, hvad den tidligere løn, som Indklagede henviser til, udgør.

I mail af 10. marts 2022 anmoder Indklagede om at nærmere angive disse forhold, altså hvilke beløb Indklagede mener, at Klager kan oppebære og videre specificere, hvilken tidligere indtjening Klager har opadbåret. Som **bilag 16** fremlægges mail af 10. marts 2022.

Indklagede svarer på **bilag 16** ved mail af 31. marts 2022, **bilag 17**. Af svaret fremgår det, at Indklagede har bedømt Klagers indtægtstab ud fra den oplyste dækningsgivende løn på kr. 540.000,00, og at Klager således kan tjene halvdelen af sin tidligere løn, dog opreguleret til 2022-tal, svarende til kr. 275.733,00.

Klager svarer herpå i mail af 8. april 2022, **bilag 18**. Som det fremgår af **bilag 18**, er Indklagedes erhvervsevnetabsvurdering baseret på en dækningsgivende løn fejlbehæftet.

Den dækningsgivende løn er relevant, når der er taget stilling til, hvorvidt der foreligger et kvalificeret erhvervsevnetab, hvorefter den dækningsgivende løn anvendes til at beregne hvilken ydelse, der er krav på udbetaling af. Altså i det konkrete eksempel, 80 % af kr. 540.000,00 kr. 432.000,00.

Ved en generel vurdering af erhvervsevnen skal der ses på, hvad forsikringstager har tjent før den begivenhed, der har nedsat erhvervsevnen, hvilket så skal sammenholdes med, hvad Klager er i stand til at tjene efter denne begivenhed.

Igen trækker det ud med en besvarelse fra Indklagedes side af mailen af 8. april 2022 (**bilag 18**).

Klager har derfor i mail af 18. maj 2022, **bilag 19**, rykket for svar, og gør endvidere Indklagede opmærksom på i en mail af 25. maj 2022, at Indklagede allerede har fået de økonomiske oplysninger omkring Klager i en mail af 22. september 2021, **bilag 20**, mail af 25. maj 2022.

Svaret på Klagers henvendelse af 8. april 2022 fremkommer den 1. juni 2022 fra Indklagede, jf. **bilag 21**, Indklagedes mail af 1. juni 2022.

Af **bilag 21** fremgår det, at det er Indklagedes opfattelse, at Klager er i stand til at arbejde mere end halv tid. Det fremgår ikke, hvad dette støttes på, og dette er ikke i overensstemmelse med den kommunale afprøvning, der på dette tidspunkt har fundet sted, jf. nærmere nedenfor.

Af side 2 fremgår det, at Indklagede ved en stillingtagen til, hvilken indtægtsnedgang Klageren har haft som følge af forsikringsbegivenheden, anerkender, at det ikke er den dækningsgivende løn, der skal anvendes, men derimod Klagers samlede indkomst.

Det fremgår ikke nærmere, hvordan Indklagede kommer til et gennemsnit for Klagers personlige indkomst for årene 2016 til 2018 på kr. 738.387,33. Men lægges dette tal til grund, giver halvdelen heraf kr. 369.193,66.

Ser man på, hvad Klager tjener på dette tidspunkt, altså den 1. juni 2022, er dette væsentligt under de kr. 369.000,00, som Indklagede lægger til grund.

Som svar på Indklagedes mail af 21. juni 2022 (**bilag 21**) fremsendte Klager mail af 21. juni 2022 (**bilag 22**). **Bilag 22** fremlægges sammen med de 9 bilag, der medfulgte **bilag 22** således, at de nummereres med bilag **22.1** til og med **bilag 22.9**.

Af de fremlagte bilag fremgår, at Klager aktuelt har en årlig indtægt på ca. kr. 274.167,00, jf. **bilag 22.1**.

Dette kan man så sammenholde med, at Indklagede selv i **bilag 21** opgøre den gennemsnitlige årlige indkomst vedrørende 2016 til 2018 til kr. 738.000,00.

Dette tal er ikke opreguleret til 2022-tal, men blot rent matematisk udgør de kr. 274.000,00 37 % af en årlig indkomst på 738.000,00.

Af **bilag 22.2** fremgår det, at Klager har været i kommunal afprøvning/praktik i perioden fra 28. september frem til 4. marts, altså i godt 5 måneder.

Af arbejdsgivers udtalelse fremgår bl.a., at det er tydeligt, at Klagers hukommelse og evne til at koncentrere sig er påvirket. Videre fremgår det,

'Når han har været på arbejde her hos os, og han skal til at køre hjem, kan vi se, at batterierne er brugt op, selvom han har holdt sine pauser. Han bruger mange ressourcer på at udføre en opgave, også opgaver som andre ikke ville opfatte som krævende.'

Videre fremgår det,

'Han er meget pligtopfyldende og er kommet ind på kontoret, selvom han har haft en dårlig nat uden ret meget søvn.'

Under overskriften 'Tiltag på arbejdspladsen' fremgår det bl.a.

'Ved opfølgning den 9. december var det både [klagerens] og direktør ... vurdering, at [klageren] havde vigende ressourcer hen over ugen, således at [klageren] havde større ressourcer om tirsdagen (mandag fri), end han havde om torsdagen, hvor han havde brug for flere pauser og selv mærkede at han havde dårligere evne til at koncentrere sig og huske.'

Under opsummeringen vurderes under udviklingsmuligheder, at

'Det optimale timeantal pr. uge vurderes på grundlag af praktikforløbet at være 10 timer.'

'Det vurderes på baggrund af praktikforløbet, at udviklingsmulighederne vil være få i forhold til øgning af arbejdstiden udover dette niveau.'

Under opsummering fremgår

'Praktikforløbet hos [firma] vurderes at have været retvisende i forhold til skånehensyn, herunder dårlig hukommelse, behov for struktur, klart definerede arbejdsopgaver samt behov for pauser.'

Det fremgår yderligere

'Det blev under forløbet konstateret, at [klageren] ved en arbejdstid på 12 timer ugentligt fordelt over fire ugentlige arbejdsdage oplevede en gradvis udtrætning i form af tiltagende træthed, manglende overskud til at deltage i lettere opgaver i eget hjem samt tiltagende hovedpine. Denne tendens sås eskaleret ved øgning af arbejdstid til 12,5 timer pr. uge, ligeledes fordelt over fire arbejdsdage. Endelig blev det konstateret, at inddragelse af en ugentlig fridag og en arbejdsuge på fem dage af to timer resulterede i yderligere udtrætning, migrænelignende hovedpine samt manglende evne til at [klageren] kunne deltage i andet end praktikforløbet.'

Bilag 22.3, som er det kommunale sagsresume, fremgår det af 2. afsnit, at Klager har været sygemeldt under hele forløbet siden hjertestoppet i juni måned 2019. Det fremgår endvidere, at de 20

til 22 timer, der er omtalt i relation til genopstart på arbejdet som ejendomsmægler, at disse ikke har været udtryk for en effektiv arbejdstid.

Af bilag **22.5**, som er en såkaldt LÆ265, altså lægeattest til Rehabiliteringsteamet, fremgår det: *'[Mand i 40'erne], der i juni måned 2019 får hjertestop under søvn, genoplives og indlægges, men man finder ikke årsagen til hjertestoppet. Han har fået indopereret en profylaktisk pacemaker. Efterfølgende ophold på [neurocenter], hvor man finder at han udover hjerneskadetræthed ikke har andre mén efter hjertestoppet. Han er i december 2020 vurderet ved Klinik for Neurorehabilitering, hvor man finder at hans mén mest af alt domineres af hukommelses- og udtrætbarehedsproblematik.'*

Under særlige hensyn er anført:

'De særlige hensyn bør være at han har behov for nedsat tid, regelmæssighed og struktur i arbejdsopgaverne, men også i sin hverdag. Tid til at restituere. Har brug for at have den nedsatte tid for at minimere indtryk og input til hjernen, således at han ikke overbelastes og får hjernetræthed.'

'2.4 Lægens kommentarer til patientens opfattelse af eget helbred

Jeg finder hans beskrivelse og opfattelse af eget helbred er fuldstændig realistisk og samstemmende med det jeg ser og finder gennem de år der er gået.'

Af **bilag 22.6**, som er den neuropsykologiske testning fra ..., fremgår det under konklusionen, at *'De vurderede kognitive afvigelser fundet ved aktuelle testning samt den beskrevne udtrætningsproblematik er fuldt foreneligt med følgevirkninger efter cerebral skade efter det beskrevne hjertestop. Pt. har ikke ønske om genindlæggelse til regional genoptræning og umiddelbart heller ikke ønske om kommunal genoptræning.'*

Af **bilag 22.7**, som er Rehabiliteringsteamets indstilling, fremgår det, at det indgår i begrundelsen for fleksjob, at borgen *'Han har siden 2019 forsøgt med genoptagelse af arbejdet og tilbagevenden til firmaet, men det er ikke lykkedes, og han har nu afhændet sin andel.'* *'Der ses følger efter hjertestop i form af hovedpine, hjernetræthed og kognitive udfordringer med at huske. Der er ikke flere behandlingsmuligheder. Tilstand vurderes varig og stationær. Der ses en væsentlig og varig nedsættelse af arbejdsevnen.'*

På baggrund af Rehabiliteringsteams indstilling bevilliges Klager et fleksjob med virkning fra ... maj 2022, jf. **bilag 22.8**. Herefter ansættes Klager pr. 1. juni 2022 i et fleksjob hos det tidligere praktiksted [firma] med en ugentlig arbejdstid på 8 timer.

På baggrund af **bilag 22** med underbilag kan det konstateres, at Klager, både når man ser på aktuel indtjening og for den sagsskyld ser på antallet af timer, klart ligger på under halvdelen, både hvis man ser på indtjening, og hvis man ser på arbejdstid, selv ud fra en 37 timers arbejdsuge.

Arbejdstiden er på ¼ af 37 timer, og indtjeningen er under 37 % af, hvad Klager tjente før hjertestoppet.

Indklagede svarer på mailen af 21. juni 2022 (**bilag 22**) ved mail af 15. juli 2022, **bilag 23**. Heri bevæger Indklager sig ud i endnu en ny begrundelse.

Denne gang skulle det manglende krav på udbetaling af forsikringsydelse være begrundet i forskelle mellem forskellige bedømmelser af nedsat erhvervsevne i henhold til Klagers forsikringsbetingelser og så den kommunale vurdering/arbejdsevne.

Bl.a. fremgår det af **bilag 23**, 3. afsnit regnet fra bunden, at den kommunale arbejdsevnevurdering foretages ud fra en række grundprincipper, bl.a. uddannelse, arbejdsmarkedserfaring, fremtidsønsker og sociale forhold, og at helbredet kun udgør et element i disse grundprincipper.

For at skrive det, som det er, er det en noget teoretisk og faktumfrigjort tilgang Indklagede her har til sagen, idet gennemgår man **bilag 22** med underbilag, kan man entydigt konstatere, at Klagers nedsatte arbejdsevne/erhvervsevne er begrundet i helbredsmæssige forhold, nemlig følger efter hjertestop.

Klager besvarer Indklagedes mail af 15. juli 2022 ved mail af 4. august 2022, **bilag 24**.

Med henvisning til **bilag 24** bemærkes, at det principalt er Klagers opfattelse, at erhvervsevnetabsvurderingen, jf. **bilag 1**, § 3 skal vurderes ud fra indtjening før og efter skade og herefter subsidært på antallet af præsterede arbejdstimer, men uanset hvilke vurderingskriterier man lægger til grund, eller dem begge for den sags skyld, er det efter Klagers opfattelse meget klart, at Klager har krav på udbetaling af ydelse, når kriteriet herfor er, at Klager skal have mistet halvdelen af erhvervsevnen.

Sagen indbringes for Indklagedes klageansvarlige, som fremkommer med en vurdering af 26. august 2022, **bilag 25**.

Af **bilag 25** fremgår det, at Indklagede (i det mindste) opfatter sine egne forsikringsbetingelser således, at det, der skal tages stilling til, er, om Klager er i stand til at tjene mere end halvdelen af det, han tjente, da erhvervsevnen blev sat ned.

Det fremgår af det næste afsnit under overskriften '*Tidligere erhverv og indtjening*', at man kommer frem til, at Klager, da han blev sygemeldt, havde en gennemsnitlig årlig indkomst med tillæg af overskud på kr. 713.000,00.

Det fremgår ikke nærmere, hvorledes dette tal fremkommer, herunder om det pågældende tal er reguleret på til 2022-forhold, hvilket det jo skal for at sammenlignes med Klagers nuværende indtægt.

Under alle omstændigheder er Klagers nuværende indtægt, jf. **bilag 22**, klart under de kr. 356.000,00, som Indklagede opgør i **bilag 25**.

Under overskriften på side 2 '*Indtjening under sygemelding*' er anført, at Klagers indkomst er steget under sygemeldingen.

Dette er korrekt, men dette skyldes primært, at samfundskonjunkturerne har været gunstige, da aktivitetsniveauet og salgspriserne på ejendomsmarkedet har været særligt gunstige i 2019 og 2020.

Det, man i denne forbindelse kunne overveje, er, hvorfor Klager, så at sige, skulle vælge at 'kaste det erhvervsmæssige håndklæde i ringen', altså opgive sin mæglervirksomhed, når denne netop gav det største overskud i 2019 og 2020 medmindre, at dette har været påkrævet som følge af Klagers helbredsmæssige forhold.

Under overskriften '*Oplysninger fra praktiserende læge*' anfører Indklagede, at begrundelsen for det lavere timeantal (vel underforstået konstateret under arbejdsprøvningen) er begrundet i Klagers egen oplevelse.

Hertil bemærkes, at Klager loyalt har prøvet på at genoptage sit arbejde, men har kunne konstatere, at dette ikke har været muligt.

Han har under varetagelsen af sit arbejde som ejendomsmægler kunne kompensere og falder tilbage på nogle rutiner i kraft af, at det er et arbejde, han har udført igennem en længere årrække.

I forbindelse med, at han bliver arbejdsprøvet udenfor sin 'comfort zone' og er under 3. mands observation, kommer de kognitive deficits og trætheden tydeligt frem i lyset.

Materialet er således primært baseret på 3. mands vurdering.

Under overskriften '*Afklaring af arbejdssevne*' skriver Indklagede, '*at timeantallet i fleksjobbet ikke vurderes at være stationært, og der er arbejdes på progression.*'

Dette skal sammenholdes med, at det i **bilag 22.2** under '*udviklingsmuligheder*' er anført det optimale timeantal pr. uge vurderes på grundlag af praktikforløbet at være 10 timer. Det vurderes på baggrund af praktikforløbet, at udviklingsmulighederne vil være få i forhold til øgning af arbejdstimer udover dette niveau.

ooo000ooo

Ser man på Indklagedes skiftende begrundelser for at meddele afslag på udbetaling af erhvervs-
evnetabsydelse, har de siden februar 2021 bestået i følgende:

- 1) Februar 2021, jf. **bilag 3**, meddelelse og afslag begrundet i, at Klager har arbejdet 22 timer.
Efter Indklagedes opfattelse skal Klagers erhvervsnetabsbedømmes ud fra en 37 timers uge uagtet, at de 22 timer er langt under halvdelen af Klagers arbejdsuge forud for forsikringsbegivenheden.
- 2) **Bilag 6**, Indklagedes mail af 9. juni 2021 synes man, side 1 nederst, side 2 øverst, at anerkende, at man ved bedømmelsen af, om der er krav på udbetaling af erhvervsnetabsydelse skal se på, om Klager er i stand til at opretholde en indtjening på mere end halvdelen af den indtjening, Klager havde forud for forsikringsbegivenheden.
- 3) I **bilag 15** angiver Indklagede som begrundelse for afslaget, at Klager kan varetage ikke-kognitive jobfunktioner på mere halv tid og i denne forbindelse opretholde en indtægt på halvdelen eller mere i forhold til tidligere løn.
Det fremgår hverken, hvorvidt udsagnet omkring arbejdstid er baseret på 37 timer, og det fremgår heller ikke, om synspunktet omkring indtægt er baseret alene på løn eller på Klagers samlede indkomst.
- 4) I **bilag 17**, Indklagedes mail af 31. marts 2022, bedømmer man Klagers indtjeningsevne efter den dækningsgivende løn og ikke den samlede indtjening og giver på den baggrund afslag.

- 5) I **bilag 21**, Indklagedes afslag af 1. juni 2022, gør Indklagede i det mindste det, at man, jf. side 1, skriver, at '*I praksis vurderer vi, om han vil være i stand til at tjene mere end halvdelen af det, som han tjente, inden erhvervsevnen blev nedsat.*'
Man opgør den årlige indtægt til kr. 738.387,33, og er af den opfattelse, at det kan Klager også tjene fremadrettet, altså ca. kr. 369.000,00.
- 6) Da Klager gør opmærksom på i **bilag 22**, at Klager ikke kan tjene kr. 369.000,00 i sit nuværende job, giver Indklagede afslag i **bilag 23**, mail af 15. juli 2022.
Denne gang begrundet i, at den vurdering, der skal foretages af arbejdsevnen kommunalt, ikke svarer til den erhvervsevnetabsvurdering, der skal foretages efter forsikringsbetingelserne.
Det gøres nu igen gældende, at Klager bør kunne arbejde mere end halv tid uden, at det nærmere angives hvad dette støttes på.
- 7) I **bilag 25**, Indklagedes afslag af 26. august 2022, opgøres Indklagedes indtjening i perioden op til forsikringsbegivenheden til kr. 713.000,00, hvorefter man når frem til, jf. overskriften '*Samlede vurdering*', at Klager er i stand til at tjene mere end kr. 356.000,00 pr. år.
Dette er ikke nærmere begrundet og det må være Indklagedes bevisbyrde.
Dette vil sige, at Klager skal op og tjene i underkanten af kr. 30.000,00 om måneden. For at dette kan ske, vil det være påkrævet, at der sker en markant forøgelse af Klagers antal af præsterede timer i fleksjobbet.
Det, man jo i denne forbindelse skal være opmærksom på, er, at øges antallet af løntimer reduceres omfanget af det kommunale tilskud tilsvarende. Selvom Klager eksempelvis arbejder 20 timer om ugen, vil dette kun give en månedlig indtægt på kr. 12.800,00 brutto henset til, at timelønnen er aftalt til kr. 160,00.
Så selv med 20 timer om ugen, vil Klager ikke oppebære halvdelen af sin indtjening forud for forsikringsbegivenhedens indtræde, selv baseret på de af Indklagede opgjorte tal.

Sammenfattende er det således Klagers opfattelse, at hvad enten man bedømmer Klagers erhvervsevnetab efter enten nuværende indtjening eller antallet af præsterede timer eller for den sags skyld begge dele, er det aldeles klart, at Klager i sit nuværende fleksjob, hverken tjener eller ikke er i stand til at tjene over halvdelen af det beløb, som han tjente tidligere, hvorfor Klager har krav på udbetaling af både løbende erhvervsevnetabsydelse samt engangsydelse for invalidesum.

I øvrigt undrer Indklagedes skiftende begrundelser (jf. punkt 1-7) for at meddele afslag på dækning. Man kunne få den tanke, at konklusionen (afslag på dækning) er blevet til før begrundelsen."

I brev af 12/1 2023 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Selskabet fastholder sin afgørelse om, at Klagers generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mere end halvdelen. Dette gør Selskabet, da vi ikke mener, at der foreligger dokumentation for, hverken helbredsmæssigt eller indtjeningsmæssigt, at Klagers erhvervsevne i forhold til det brede arbejdsmarked er nedsat med mindst halvdelen.

Sagsforløb

Forsikringen er en livsforsikring, der er tegnet som en del af en pensionsordning, som led i et ansættelsesforhold hos Klagers Arbejdsgiver, og som blandt andet giver ret til fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne, hvis Klagers erhvervsevne nedsættes til halvdelen eller mindre af den fulde erhvervsevne. Der er 3 måneders karenstid på dækningen jf. forsikringsbetingelserne (**Bilag A**).

Der kan ske udbetaling den 1. i måneden efter karenstidens udløb. Af § 1 i forsikringsbetingelserne ved nedsat erhvervsevne fremgår bl.a.:

'Forsikrede kan, forudsat at forsikrede har et indtægtstab, få udbetaling ved nedsat erhvervsevne og/eller præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne i forsikringstiden bliver nedsat i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykke, uden at dette skyldes forsæt.'

Af § 3 i forsikringsbetingelserne ved nedsat erhvervsevne fremgår bl.a.:

'I vurderingen af, om forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad indgår en helbredsmæssig og en økonomisk vurdering, det vil sige, at selskabet vurderer, om forsikredes mulighed for at opretholde en passende indtjening er nedsat i dækningsberettiget grad som følge af forsikredes helbredsmæssige begrænsninger.

(...)

Ved vurderingen af, hvor meget forsikrede kan tjene, indgår forsikredes helbredstilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse, samt en vurdering af, om forsikrede er egnet til omskoling eller uddannelse. Dette sammenlignes med, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse og alder kan tjene indenfor samme geografiske område.'

Af forsikredes pensionsoversigt (**Bilag B**) fremgår bl.a.:

'Forsikrede kan få præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, hvis erhvervsevnen nedsættes til 1/2 eller derunder af den fulde erhvervsevne (...)

(...)

Så længe medarbejderen modtager den hidtidige løn, kan en eventuel udbetaling af invalidepension ske til arbejdsgiveren. (...)'

Den 1. oktober 2019 modtager vi en ansøgning (**Bilag C**) fra Klager, hvoraf det fremgår, at han den ... juni 2019 fik hjertestop. Han lå i koma. Ligeledes bliver det oplyst, at han har fået indopereret en ICD-enhed. Han lider af hjernetræthed og ømhed i brystkassen. Han forventer at begynde arbejde primo oktober. Han er fortsat ansat, og arbejdsgiver modtager sygedagpenge.

Vi modtager ligeledes lønsedler fra Klager, som viser, at han har en årlig indtjening på 540.000,00 kr. (**Bilag D**).

På baggrund af erklæringen vurderer vi, at erhvervsevnen i forhold til Klagers eget erhverv er nedsat med mere end halvdelen, og derfor påbegynder vi udbetaling ved nedsat erhvervsevne og fritagelse for indbetaling til arbejdsgiver fra karenstidens udløb den 1. oktober 2019 og foreløbig frem til den 1. juli 2020. Dette oplyser vi Klager og dennes arbejdsgiver om den 1. november 2019 (**Bilag E**).

Vi indhenter løbende nye lægelige oplysninger til vurdering af, om betingelserne fortsat er opfyldt, og vi forlænger udbetalingen ved nedsat erhvervsevne og fritagelse for indbetaling tilsvarende.

Den 3. oktober 2020 modtager vi oplysninger fra kommunen, hvoraf det blandt andet fremgår, at Klager har genoptaget sit arbejde løbende, og den 24. august 2020 fremgår det, at Klager arbejder 22 timer (**Bilag F**).

Vi skriver til Klager den 11. januar 2021 og beder ham fremsende en oversigt over øgning af arbejdstid, da vi i de kommunale akter kan se, at han har genoptaget sit arbejde løbende fra april 2020 (**Bilag G**).

Klager kontakter os efterfølgende telefonisk den 11. januar 2021, hvilket fremgår af Advokatens Bilag 3. Her er Klager meget oprevet over, at vi mener han snyder. Han oplyser samtidig, at han har været til en neuropsykologisk undersøgelse, som han vil indsende. Klager giver efterfølgende udtryk for, at han er indforstået med, at erhvervsevnen ikke er nedsat, når han kan arbejde mere end halv tid.

Selskabet modtager den neuropsykologisk test den 18. januar 2021 (**Bilag H**). Selskabet vurderer herefter, at Klagers erhvervsevne hverken i eget erhverv eller i forhold til ethvert erhverv er nedsat med mere end halvdelen. Dette oplyser vi Klager i brev af 16. februar 2021 (**Bilag I**).

Den 17. marts 2021 og den 21. maj 2021 modtager Selskabet et brev fra Advokaten (**Bilag J**), som ikke mener, at vi kan tage udgangspunkt i en normal arbejdsuge på 37 timer, når vi kigger på kundens erhverv som selvstændig ejendomsmægler. Ligeledes er Advokaten ikke enig i den løn, vi har registreret på Klager.

Selskabet mener ikke, der er fremkommet tilstrækkelig ny dokumentation, der gør, at afgørelsen kan blive ændret, men vi er blevet opmærksomme på, at vi i vores vurdering af erhvervsevnen ikke har taget højde for Klagers fulde indtjeningsevne. Vi beder derfor Advokaten om at fremskaffe Klagers årsopgørelser både før og efter 1. sygedag. Dette oplyser vi i brev af 9. juni 2021 (**Bilag K**).

Efterfølgende modtager vi Klagers årsopgørelser og personlige skatteoplysninger (**Bilag L**), og under behandlingen af disse, bliver vi kontaktet af Advokaten, som oplyser, at Klager nu har afhændet sin virksomhed og er på sygedagpenge.

Selskabet kan ud fra oplysningerne se, at Klager før sin sygemelding i 2019 havde en indtjening på mellem 525.000 - 582.000 kr., og efter sygemeldingen har Klager en indtjening på 930.794 kr. i 2019 og 1.353.095,00 kr. i 2020.

Vi fastholder derfor, at Klager ikke har ret til udbetaling ved nedsat erhvervsevne og fritagelse for indbetaling efter den 1. april 2021, da vi kan se, at han under sin sygemelding har været i stand til at opretholde en indtjening på mere end halvdelen af, hvad han tjente tidligere.

Samtidig beder vi om at modtage ny dokumentation for, at der er sket en forværring af Klagers helbredsmæssige tilstand, når nu Klager har afhændet sin virksomhed og er fuldt sygemeldt på sygedagpenge (**Bilag M**).

Advokaten sender os efterfølgende akter fra kommunen, men Selskabet kan ikke ud fra disse vurdere, om der er sket en helbredsmæssig forværring, som skulle gøre, at betingelserne for udbetaling ved nedsat erhvervsevne og fritagelse for indbetaling igen er opfyldt. Vi beder derfor Advokaten om at fremskaffe oplysninger fra Klagers egen læge, da Selskabet ikke har Klagers samtykke til dette (**Bilag N**).

Selskabet modtager den 5. januar 2022 journaloplysninger fra egen læge (**Bilag O**). Selskabet mener dog ikke, at der er fremkommet nye oplysninger, som kan dokumentere, at der skulle være

sket en forværring af Klagers helbredsmæssige tilstand, så han ikke længere burde være i stand til at arbejde og opretholde en indtjening, svarende til mere end halvdelen af hvad han gjorde tidligere. Dette oplyser vi Advokaten i brev af 3. marts 2022 (**Bilag P**).

Den 10. marts 2022 modtager Selskabet et brev fra Advokat (**Bilag Q**), hvori han beder os oplyse, hvilken løn vi ligger til grund for vores vurdering, når vi mener, at Klager vil kunne tjene mere end halvdelen af tidligere.

Den 31. marts 2022 besvarer Selskabet Advokatens henvendelse med, at Selskabet har taget udgangspunkt i en løn svarende til 540.000 kr. Det er denne løn, som vi har fået oplyst fra arbejdsgiver, at Klager tjener, og det er samtidig den løn, som der er blevet beregnet arbejdsgivers indtægtstab ud fra (**Bilag R**).

Den 8. april 2022 modtager Selskabet et brev fra Advokaten, som er uenig i den løn, vi har taget udgangspunkt i, da denne løn ikke er retvisende for, hvad Klager har været i stand til at tjene (**Bilag S**).

Den 1. juni 2022 sender Selskabet brev til Advokaten (**Bilag T**), hvor vi informerer om, at vi jf. forsikringsbetingelserne kan tage udgangspunkt i et gennemsnit af Klagers sidste 4 års indtjening, hvis vi mener, dette giver et mere retvisende billede af hans indtjening. På trods af dette mener vi ikke, at Klager har bevist, at han ikke er i stand til at opretholde en indtjening svarende til mere end halvdelen, da vi kan se, at han under sin sygemelding fortsat er i stand til at opretholde en indtjening svarende til mere end halvdelen.

Den 4. august 2022 modtager vi en klage til den Klageansvarlige (**Bilag U**), da advokaten fortsat ikke er enig i Selskabets vurdering af Klagers erhvervsevne.

Henvendelsen til den Klageansvarlige gør ikke, at Selskabet nu mener, at betingelserne for fortsat udbetaling ved nedsat erhvervsevne og fritagelse for indbetaling efter den 1. april 2021 er opfyldt. Dette oplyser vi Advokaten den 26. august 2022 (**Bilag V**).

Selskabets vurdering

Det afgørende for, om Klager er berettiget til fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne er, om Klager af helbredsmæssige årsager ikke længere skønnes at være i stand til, ved passende beskæftigelse, at arbejde og tjene mere end halvdelen af, hvad Klager gjorde før sin sygemelding. Denne vurdering foretages på baggrund af de helbredsmæssige oplysninger.

Da Klager bliver sygemeldt, arbejder han som ejendomsmægler og ejer Advokaten skriver i sin klage til Ankenævnet, at Klagers reelle arbejdstid forud for sygemeldingen var langt over 37 timer om ugen. Hertil må vi anføre, at forsikringen ved nedsat erhvervsevne dækker erhvervsevnen i forhold til eget erhverv (ejendomsmægler) og ikke i Klagers konkrete stilling, og derfor er det ikke relevant for Selskabet at vide, hvor meget Klager arbejdede inden sygemeldingen.

I forbindelse med Selskabets løbende vurdering af Klagers erhvervsevne har vi indhentet akter fra kommunen, som vi modtager i oktober 2020. Vi kan i akterne se, at Klager langsomt efter sin sygemelding genoptager sit arbejde. Han arbejder sig løbende op i tid. Vi kan se, at Klager den 6. juli 2020 bliver delvis raskmeldt til 22 timer om ugen (**Bilag F**).

Ligeledes kan vi se, at Klager også har energi til at foretage sig ting i weekenden og i hverdagene, uden at blive yderligere trætt.

Det fremgår blandt andet i Opfølgningssamtale foretaget den 24. august 2020, at:

'Han genoptog arbejdet i tirsdags d. 18/8 og arbejdede 22 timer i sidste uge, og i lørdags kørte han ... og en flok andre drenge til [sport] i ... og overværede [sport], og i morgen skal han transportere ... og en flok drenge til [sport] i ... Klager fortæller at ... i lørdags var en god oplevelse, og han blev ikke ekstra udmattet af turen.'

Da der nu er gået næsten 18 måneder siden 1. sygedag, og da Klager ser ud til at have genoptaget arbejdet på mere end halv tid, har vi brug for yderligere oplysninger til vurdering af Klagers generelle erhvervsevne.

I den forbindelse modtager vi resultatet af den neuropsykologiske test fra november 2020 (**Bilag H**). Den neuropsykologiske erklæring er foretaget 1 år og 5 måneder efter sygdomsdebut. Der beskrives fortsatte klager over træthed og også hukommelsesproblemer. Han oplever, at han har svært ved at opretholde fokus efter 1-1½ times samtale. Han er socialt mindre engageret og lydoverfølsom. Der er ingen depressive symptomer. Testningen viser dog stort set gennemgående placeringer på aldersgennemsnit niveau.

Oplysningerne har været forelagt Selskabets lægekonsulent med speciale i neurologi, som beskriver, at objektivt fremtræder Klager i neutral stemning. Han er velkoopererende, arbejder kontrolleret og stabilt under testningen. Der findes overblik og planlægningssevne under aldersgennemsnitligt niveau ved de komplekse opgaver. Der findes i øvrigt aldersgennemsnit inden for de øvrige kognitive gebeter. De beskrevne kognitive og energimæssige følger er objektivt lette og dokumenterer ikke en helbredsmæssige forringelse, som nedsætter den generelle erhvervsevne med mindst halvdelen.

Vi vurderer, at der ikke er dokumentation for, at Klager i et arbejde, der ikke indeholder meget komplekse opgaver, ikke skulle kunne arbejde på mere end halv tid og tjene mere end halvdelen af, hvad han var i stand til at tjene, før han blev syg.

Vi bemærker ligeledes, at på tidspunktet for den neuropsykologiske undersøgelse har Klager genoptaget sit arbejde med 22 timer om ugen. Han har i hele sin sygemeldingsperiode haft samme funktion og opgaver i sin stilling som ejendomsmægler og indehaver, det vil sige, at han har været i stand til at arbejde i en krævende stilling med komplekse opgaver op til 22 timer om ugen.

I Selskabets vurdering af om Klager vil være i stand til, med de helbredsmæssige gener han har, at opretholde en indtjening svarende til mere end halvdelen af hvad han tidligere var i stand til at tjene, har vi kigget på de modtagne økonomiske oplysninger.

Vi kan se ud fra de indsendte årsopgørelser (**Bilag L**), at Klager inden sin sygemelding i 2019, havde en gennemsnitlig årlig indkomst på 685.426,30 kr. og et gennemsnitligt overskud på 27.639,00 kr. I alt 713.065,70 kr.

I 2019 var Klagers personlige indkomst på 605.500,00 kr. og i 2020 var den på 667.662,00 kr. Derudover kan der tillægges 50 % af årets resultat fra virksomheden ..., som i 2019 udgjorde 378.397,00 kr. og 685.432,00 kr. for 2020.

Dette er et overskud, som Klagers personlige arbejdsindsats har haft direkte indflydelse på som fortsat ejendomsmægler og indehaver/direktør med samme arbejdsopgaver, dog på nedsat tid. Dermed har Klagers samlede indtjening været 983.897,00 kr. i 2019 og 1.353.094,00 kr. i 2020.

Vi kan se, at overskuddet i virksomheden stiger på trods af, at Klager fortsat har nogle helbredsmæssige udfordringer og nedsat arbejdstid, og dermed har han haft en markant stigning i sin indtjening efter sygdom. Dette gør, at vi fortsat må vurdere, at Klager er i stand til at opretholde en indtjening svarende til mere end halvdelen af tidligere på trods af helbredsmæssige udfordringer, og dermed må vi fastholde, at der ikke kan ske yderligere udbetaling ved nedsat erhvervsevne og fritagelse for indbetaling efter den 1. april 2021.

Vi mener i øvrigt ikke, at der er dokumentation for, at Klager ikke skulle kunne arbejde og tjene mere end halvdelen af hans indtjening før sygdom. Dette uanset at Klager efterfølgende har afhændet sine virksomheder, og derfor ikke har indtjeningen fra disse længere.

Efter at Klager har afhændet sine virksomheder og pludseligt fuldt sygemeldes, beder Advokaten Selskabet om at anerkende, at erhvervsevnen er nedsat med mere end halvdelen, og dermed om at genoptage udbetalingen ved nedsat erhvervsevne og fritagelse for indbetaling.

Selskabet mener, at der skal være sket en helbredsmæssig forværring, før en sådan genoptagelse kan forekomme, men ifølge mail af 5. januar 2022 (**Bilag O**) angiver advokaten, at der ikke foreligger en helbredsmæssig forværring, men blot en konstatering af, hvad arbejdskapaciteten er generelt. Klager har på dette tidspunkt allerede bevist, at han var i stand til at tjene langt mere end halvdelen af indtjeningen før sygdom, og der er ingen helbredsmæssig begrundelse for, hvorfor han ikke længere skulle kunne det.

At arbejdskapaciteten er nedsat er dog ikke tilstrækkeligt til, at der igen kan ske en udbetaling jf. forsikringsbetingelserne, da en udbetaling ved nedsat erhvervsevne og fritagelse for indbetaling først kan ske, såfremt erhvervsevnen er nedsat med mere end halvdelen på grund af helbredsmæssige årsager.

Dokumentationen for dette skal tilvejebringes af læger, der bor i Danmark, og som af det danske sundhedsvæsen er autoriseret til at arbejde som læge i Danmark jf. forsikringsbetingelserne § 2 (**Bilag A**).

Vi kan i journaloplysninger fra egen læge (**Bilag O**) se, at forud for Klagers fulde sygemelding, fremgår det af journalnotat fra hans praktiserende læge fra 20. januar 2021:

'Han er ramt af at både hans forsikring og kommunen raskmelder ham, da han arbejder på papiret 22 timer om ugen. Dette er også for meget og han har ikke en effektiv arbejdstid på 22 timer og har nu valgt at gå ned på under 18 igen.'

Begrundelsen for det lavere timetal, vurderer vi, bygger på Klagers egen oplevelse og stemmer ikke overens med de lægelige oplysninger, som Selskabet har modtaget.

Klager bliver efterfølgende afklaret i det offentlige, og tilkendt et fleksjob. Hertil skal vi bemærke, at kommunens afklaring og afgørelse om fleksjob er ikke afgørende for Selskabets vurdering.

Kommunen vurderer arbejdsevnen med udgangspunkt i en række grundprincipper blandt andet uddannelse, arbejdsmarkedserfaring, fremtidsønsker og sociale forhold. Helbredet udgør kun ét element i disse grundprincipper.

I forhold til forsikringen er det alene det helbredsmæssige, der indgår i vurderingen af forsikredes erhvervsevne. Kriterierne for kommunens vurdering af arbejdsevnen er altså ikke sammenfaldende med kriterierne i Selskabets forsikringsbetingelser.

Derudover gør vi opmærksom på, at løntilskud og antal timer i fleksjobbet er fastsat ud fra arbejdsevnen i den konkrete funktion og ikke alene ud fra de helbredsmæssige forhold. Størrelsen af tilskuddet og antal timer kan derfor ikke sidestilles med vores vurdering af erhvervsevnen. Vi henviser i øvrigt til Højesteretsafgørelsen i sagen U.2007.846H, hvor konklusionen er, at kommunens vurdering af arbejdsevnen hverken beviser eller i sig selv skaber formodning omkring størrelsen af erhvervsevnetabet.

Det bemærkes i øvrigt i oplysninger fra kommunen (**Advokatens Bilag 22.7**), at timeantallet i fleksjobbet ikke vurderes at være stationært, og der arbejdes på progression, ligesom der kan arbejdes på udvidelse af opgaver, i takt med, at Klager falder til i sin nye funktion.

Det undrer ligeledes Selskabet, når Advokaten i sit brev til Ankenævnet oplyser, at aktiverne ... er overdraget fra ... 2021, og at Advokaten i brev af 30. november 2021 til Selskabet (**Bilag X**) oplyser, at Klager ikke har fået udbetalt løn fra arbejdsgiver siden 17. maj 2021.

Selskabet kan se, at der fortsat er sket indbetalinger til pensionsordningen frem til ... 2022 svarende til indbetalingerne før ... 2019. Ligeledes har arbejdsgiver først oplyst omkring fratrædelse pr. ... 2022. Dette kan indikere, at Klager fortsat har udført arbejde fra sin tidligere virksomhed på trods af, at han er i gang med afklaring af sin arbejdsevne i det offentlige regi.

Dermed har han fortsat frem til den 1. maj 2022 opretholdt en indtjening på mere end halvdelen af, hvad han tidligere tjente (**Bilag Y**).

Vi mener derfor ikke, at vi kan komme frem til andet resultat end at Selskabet må fastholde, at der ikke foreligger helbredsmæssig dokumentation for, at Klagers erhvervsevne i forhold til ethvert erhverv er nedsat med mere end halvdelen efter den 1. april 2021."

Klagerens advokat har i brev af 1/3 2023 til nævnet bl.a. bemærket:

"Indledningsvis bemærkes, at Indklagede, jf. svarskriftet til Ankenævnet for Forsikring af 12. januar 2023, jf. det under overskriften '*Selskabets afgørelse*' fastholder, at der ikke foreligger dokumentation, hverken helbreds- eller indtjeningsmæssigt for, at Klagers erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Klager vil derfor først komme med nogle betragtninger omkring de helbredsmæssige forhold i sagen og derefter de indtjeningsmæssige forhold.

Helbredsmæssige forhold:

Klager fik den ... juni 2019 et hjertestop.

Dette er en alvorlig lidelse, hvor det i de situationer, hvor genoplivning lykkedes, er af væsentlig betydning for omfanget af de skader, som den hjertestopsramte person pådrager sig, hvor lang tid hjertestoppet har været, da den manglende cirkulation af blod bl.a. kan føre til betydelige hjerneskader, som i et eller andet omfang er ligefremt proportionalt med længden af den periode i hvilken der har været hjertestop, eller i hvert fald lav cirkulation/iltning af blodet.

Det vides ikke præcist, hvor lang tid Klager har haft hjertestop/lav cirkulation i, da hjertestoppet indtræder i forbindelse med, at både Klager og hans hustru sover.

Det fremgår af den neuropsykologiske erklæring af 18. november 2020, bl.a. sagens **bilag H**, at der er en ukendt no-flow tid og en low-flow tid estimeret omkring 10 minutter.

Det fremgår af **bilag F**, at Klager starter meget langsomt op på arbejde i efteråret 2019, startende med et ugentligt timeantal på 2, og herefter arbejder sig op i tid.

Det, der var og er Klagers helbredsmæssige problem, er dels hukommelse, og deraf følgende nedsat overblik og igen deraf foranlediget manglende planlægning, dels nedsat energiniveau, der samlet beskrives som 'hjernetræthed', jf. bilag H, side 5, nederste halvdel.

At der hos nogle hjertestopsramte optræder 'hjernetræthed' efter et hjertestop, er velkendt, men fokus herpå måske har været begrænset.

Der henvises til vedhæftede link ... samt til fremlagte **bilag 26**, kopi af artikel i Hjeritebladet februar 2023 – 'Hjertesvigtpatienter har svært ved at beholde jobbet'.

Der kan endvidere eksempelvis henvises til den opfølgningssamtale, der blev afholdt den 23. juli 2020, hvor medarbejderen fra ... Kommune under overskriften 'Vurdering af uarbejdsdygtighed' (side 7 i **bilag F**) skriver følgende:

'Han har fået store problemer med hukommelsen og derudover nedsat energiniveau. [Klageren] er nødt til at skrive alt ned, og mange gange glemmer han det alligevel, måske fordi sedlen bliver væk for ham. Han er også nødt til at tage hvilepauser hver dag, og han er nødt til at gøre det på skiftende tidspunkter, fordi han skal være tilgængelig på de tidspunkter, hvor kunderne ønsker hans opmærksomhed.'

Som anført arbejdedes der med progression i timeantallet, men det er jo velkendt under kommunale afprøvninger, hvor folk vender tilbage til arbejdsmarkedet i forbindelse med et sygdomsforløb, at man stille og roligt arbejder timeantallet op, og at man så på et tidspunkt konstaterer, at det antal timer, som den sygdomsramte arbejder, er for højt.

Det bestrides ikke, at Klageren i en kortere periode har været oppe og arbejde i niveau 22 timer om ugen, men dette har ikke været en langtidsholdbar løsning.

Klager har i sit normale job som ejendomsmægler kunne falde tilbage på nogle rutiner oparbejdet i jobbet, men i forbindelse med en ekstern afprøvning, jf. **bilag 22**, navnlig **bilag 22.2**, kunne det under afprøvningen konstateres, hvad Klageren er i stand til at præstere af arbejdstid.

Endvidere må dette sammenholdes med den arbejdstid, som Klager havde før hjertestoppet som selvstændig ejendomsmægler.

Der kan i denne forbindelse henvises til **bilag H**, side 1, hvor det under overskriften '*Uddannelse og erhverv*' er anført '*Har været vant til lange arbejdsdage, oftest 70 timers arbejdsuge.*'

Dette kan man så sammenholde med forløbet af arbejdsprøvningen!

Essensen af Indklagedes indsigelser i relation til det helbredsmæssige synes at være, at Indklagedes lægekonsulent har foretaget en 'skrivebordsvurdering' af **bilag H** og kommet frem til, at Klager ikke skulle have helbredsmæssige følger efter hjertestop.

Af **bilag H** fremgår det under overskriften '*Udvidet neuropsykologisk undersøgelse*': '*Henvises af egen læge i september 2020 til vurdering på baggrund af klager over kognitiv påvirkning, herunder markant nedsat arbejdsmæssig formåen (16-18 t/uge).*'

Under overskriften '*Aktuelle klager*' er anført:

'De primære klager er fortsat træthed, men også hukommelse. Pt. oplyser, at han 10 minutter efter modtaget besked kan have glemt informationen. Samtidig kan det hænde, at han kommer i tanke om beskeden dagen efter eller 2 uger senere. Han oplyser, at der har været et klart fald i kundetilfredsheden relateret til hans arbejde, på baggrund af glemte oplysninger og manglende initiativer fra hans side. Jobbet indbefatter høje krav til at fastholde aktuel information om den enkelte bolig, kunden og markedet. Pt. angiver, at han gør meget for at prøve at kompensere for vanskelighederne med at huske ved at skrive på gule sedler, tage fotos og memoer. Dette kompenserer alligevel ikke tilstrækkeligt for hukommelsesbesværet. I jobbet trækker han på rutiner og vellagret information om regler og procedurer fra tidligere, men oplever det træt at korrigere dette ved at tage ny information til sig. Pt. angiver, at han habituel havde ekstraordinær god hukommelse, havde let ved at få informationen til at fæstne sig. Der angives i øvrigt amnesi for ugerne til hjertestoppet og for de foregående uger er der glimtvis hukommelse.'

Herefter undergives Klager neuropsykologiske tests, som så munder ud i den på side 5 indeholdte konklusion. Heri anføres:

'Ved aktuelle kognitive testning opnås stort set gennemgående placeringer på aldersgennemsnitligt niveau indenfor opmærksomhed/koncentration, visuomotorisk tempo, visuel perception samt alle 4 prøver med krav til hukommelse af ny sproglig/visuel information.'

Ved aktuelle kognitive testning påkalder præstationen ved en prøve med krav til overblik og planlægning sig opmærksomhed, idet her opnås resultater under aldersgennemsnitligt niveau.'

'Patientens erhvervsanamnese, som understøttes af det kliniske indtryk, indikerer, at patientens kognitive niveau før hjertestoppet var beliggende på et højere niveau end det gennemsnitlige for alderen. De opnåede resultater vurderes således at afspejle let forringelse indenfor opmærksomhed og koncentration samt lettere afvigelse indenfor hukommelse. Desuden som omtalt betydelige forringelse ved specifikke krav til overblik og planlægning.

Klagebilledet domineres af opmærksomheds-/hukommelsesbesvær og en udtrætningsproblematik.

De vurderede kognitive afvigelser fundet ved aktuelle testning samt den beskrevne udtrætningsproblematik er fuld foreneligt med følgevirkninger efter cerebral skade efter det beskrevne hjertestop.'

Indklagede udlægger **bilag H** således, at der ikke registreres væsentlige problemer, hvilket ikke er en opfattelse, som Klager deler.

I øvrigt skal testresultaterne i **bilag H** ses på baggrund af Klager, så at skrive, 'mødte frisk' op til testen. Havde Klager forud for testen været på 2 timers arbejde, ville resultaterne have været anderledes.

I øvrigt kan der henvises til, hvad der er registreret i de kommunale akter under arbejdsprøvning, jf. **bilag 22**. De i **bilag 22.2** beskrevne helbredsmæssige gener er registrerede over et 5 måneders forløb, og det må således lægges til grund, at der deri er indeholdt et reelt billede af Klagers funktionsbegrænsninger.

Indtjeningsmæssige forløb:

Klager havde i 2020 sit bedste indtjeningsmæssige år længe og oppebar en bruttoindkomst på kr. 1.353.095,00.

Klager har nu en indkomst på kr. 18.000,00 til kr. 22.000,00 om måneden, svarende til en årsindtægt på ca. kr. 250.000,00, altså i niveau 1/5 af den indtægt, han havde i 2020.

I forbindelse med en vurdering af nærværende sag bør man nok gøre sig den tanke, at hvorfor skulle Klager fravælge en indtægt, som den i 2020 oppebære, såfremt dette ikke var påkrævet af helbredsmæssige årsager?

Som anført solgte Klager sine anparter i ... med skæring i ... måned 2021.

Blot for god ordens skyld, jf. Indklagedes svarskrift sidste afsnit side 7, bemærkes, at Klager ikke har været beskæftiget i den af ham tidligere ejet virksomhed efter ... 2021.

Til dokumentation heraf fremlægges som **bilag 27** kopi af Klagers personlige skatteoplysninger for indkomståret 2022, hvoraf det fremgår, at der for 2022 er en indtægt fra [ejendomsmæglerfirma] på kr. 19.366,00. Dette drejer sig om skyldige feriepenge.

Den aftale, der blev indgået omkring Klagers salg af sine kapitalandele i mæglervirksomheden, bestod bl.a. i, at der fortsat blev indbetalt på Klagers pensionsordning af hensyn til nærværende sag, da Klager ikke ønskede at stå i en problematik omkring manglende dækning som følge af pensionsordningens ophør.

For så vidt angår indtjeningen i 2020 bemærkes, at årene fra 2019 og frem til 2021 har været præget af ekstraordinær aktivitet på ejendomsmarkedet og deraf følgende gode priser, hvilket præger resultaterne for den mæglervirksomhed, som Klager var medejer af.

Som **bilag 28** vedhæftes materiale fra Dansk Statistik omkring antallet af salg i fri handel, både på landsplan og i [region], hvor der navnlig i årene fra 2019 og frem kan konstateres en væsentlig vækst i antallet af solgte boliger.

Det overskud, der er i navnlig 2020, beror således ikke på Klagers egen arbejdsindsats, men dels på konjunkturforskel og dels det forhold, at der jo har været ansat andre mæglere i virksomheden til at forestå salgene, som Klager herefter har haft det økonomiske udbytte af, delvist. Når der skal foretages en vurdering af, hvilken indtjening Klager kunne have haft, kan dette ske på mange måder.

Der kan i denne forbindelse som det første henvises til **bilag 8**, hvor Klagers personlige indkomster, de øverste tal, og nedenunder overskriften 'Overskud' er angivet de driftsresultater, der er oppebåret i ejendomsmæglervirksomheden, hvoraf Klager havde krav på halvdelen.

Som det fremgår heraf, var de samlede indkomster kr. 1.353.095,00 i 2020 og kr. 930.794,00 i 2019.

Med henvisning til tallene for 2017 og 2018 bemærkes, at når der er et negativt driftsresultat i ejendomsmæglervirksomheden, medfører det jo ikke en nedgang i den personlige indkomst, Klager har oppebåret i det pågældende indkomstår, men blot at det negative driftsresultat medfører, at der ikke bliver udbetalt et overskud for det pågældende år.

Det er således ikke korrekt, når Indklagede fradrager de negative driftsresultater i Klagers personlige indkomst for årene 2017 og 2018.

I **bilag 21** nåede Indklagede frem til, at ser man på årene 2016 til 2018, var der en gennemsnitlig indkomst for Klager på kr. 738.000,00.

Indklagede har så i svarskriftet, jf. side 6, andet afsnit, opgjort en gennemsnitlig overskud på kr. 713.065,70 for samme periode. Det er dog ikke klart, hvorledes sidstnævnte tal fremkommer.

Tages der udgangspunkt i **bilag 21** og tallet kr. 738.387,33 og divideres dette tal med 2, fås der en indtægt på kr. 369.000,00.

Det fremgår af **bilag 22.1**, at Klagers aktuelle årlige indtægt max er kr. 274.000,00. Klager har således en årlig indtægt væsentlig under halvdelen af det, han ud fra en gennemsnitsbetragtning havde før hjertestopet.

Der kan i denne forbindelse henvises til **bilag 21**, side 1, hvori Indklagede skriver: '*I praksis vurderer vi, at han vil være i stand til at tjene mere end halvdelen af det, som han tjente, da erhvervsevnen blev nedsat.*'

Og videre i **bilag 21**, side 2: '*Vi skal derfor vurdere, om [klageren] med det helbredsmæssige gener, han har, vil være i stand til at tjene mere end halvdelen af den gennemsnitlige indkomst på 738.387,33 kr. svarende til 369.193,66 kr. om året.*'

Dette har Indklagede ikke dokumenteret.

Tværtimod er det dokumenteret, at Klagers nuværende indtægt er mere end halveret og dette er begrundet i helbredsmæssige forhold."

Selskabet har i brev af 28/3 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet har gennemlæst de artikler, som Klagers Advokat har medsendt den 10. marts 2023. Artiklerne er generelle beskrivelser og ikke dokumentation for Klagers egen helbredsmæssige situation, så disse kan ikke begrunde, at Klagers erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad. Det er ene og alene Klagers dokumenterede helbredsmæssige tilstand, som Selskabet skal vurdere, og ud fra den helbredsmæssige dokumentation tage stilling til, om den generelle erhvervsevne er nedsat med mere end halvdelen.

Som Selskabet har beskrevet i brev af 12. januar 2023, så mener vi, at der ikke foreligger lægelig dokumentation for, at Klagers generelle erhvervsevne er nedsat med mere end halvdelen i et erhverv, der ikke indeholder meget komplekse opgaver.

I den neuropsykologiske erklæring (Bilag H) bliver der beskrevet hvilke aktuelle gener, som Klager har. Disse beskrevne klager er Klagers egen beskrivelse, og vi mener ikke, at disse gener er dokumenteret i erklæringen.

Selskabets lægekonsulent med speciale i neurologi har vurderet erklæringen og mener, at de beskrevne kognitive og energimæssige følger er objektivt lette, og de dokumenterer ikke en helbredsmæssig forringelse, som kan nedsætte den generelle erhvervsevne med mere end halvdelen.

Dette mener vi også understøttes af, at Klager på trods af sine klager arbejdede 22 timer om ugen med de samme komplekse opgaver og med de begrænsninger, som han har. Der er ikke siden sket forværring af hans helbredsmæssige gener, hvilket også bliver bekræftet af Advokaten (jf. Bilag O), og dermed må Klager også kunne arbejde mere end 22 timer i et arbejde, hvor der er mindre komplekse opgaver.

Som vi har beskrevet i Advokatens bilag 21, så har vi kunnet se, at Klager har haft en større indkomst i årene op til sin sygdomsperiode end den dækningsgivende løn, som Klagers tidligere arbejdsgiver har indberettet til Selskabet.

Derfor har Selskabet jf. forsikringsbetingelserne valgt at tage et gennemsnit af Klagers personlige indkomst i årene før sygdomsperioden, hvilket vil sige år 2016, 2017 og 2018, når vi har skulle vurdere, om Klagers indtjeningssevne også er nedsat, som følge af de helbredsmæssige gener.

Ud fra Advokatens oplysninger om Klagers indtjeningssevne i årene før sygdomsperioden (Bilag S), er Selskabet kommet frem til et gennemsnitligt årlig indkomst på 738.387,33 kr.

Advokaten bemærker ligeledes, at Selskabet i vores brev af 12. januar 2023 er kommet frem til et årligt gennemsnit på 713.065,66 kr. Dette beløb er fremkommet ud fra tallene i årsopgørelserne (Bilag L), hvor der er inkluderet indskud til arbejdsgiveradministreret rate- og alderspension samt et gennemsnit af Klagers overskud, som er beskrevet i Advokatens bilag 8.

Selskabet mener dog, at uanset om der bliver taget udgangspunkt i et gennemsnitligt løn på 713.065,66 kr. eller 738.387,33 kr. så ændrer dette ikke vores tidligere vurdering, idet der fortsat ikke er fremkommet helbredsmæssige oplysninger, som kan begrunde, at Klager ikke er i stand til at tjene mere end halvdelen af sin gennemsnitlige indtægt på 738.387 kr. jf. (Bilag S), svarende til 369.193,66 kr. om året.

At Klager i sit konkrete fleksjob ikke tjener mere end 274.000,00 kr. (løn + tilskud), mener vi ikke er tilstrækkelig dokumentation, som kan begrunde, at Klagers erhvervsevne i forhold til ethvert erhverv er nedsat med mere end halvdelen.

Selskabet fastholder derfor, at der ikke kan ske yderligere udbetaling ved nedsat erhvervsevne og fritagelse for indbetaling efter den 1. april 2021."

I brev af 24/4 2023 fra klagerens advokat til nævnet hedder det bl.a.:

"Det er klart, at de artikler, der medfulgte Klagerens replik, er generelle beskrivelser og ikke egentlig dokumentation for Klagerens helbreds-mæssige situation. De pågældende artikler dokumenterer imidlertid, at de gener, som Klageren har, er hyppigt forekommende i forbindelse med sygdomsforløb lig det, Klageren har været igennem.

Videre anfører Indklagede, at der ikke foreligger lægelig dokumentation for, at Klagers generelle erhvervsevne er nedsat med mere end halvdelen i et erhverv, der ikke indeholder komplekse opgaver.

Hertil bemærkes, at i forbindelse med bedømmelse af en forsikring tegnet mod erhvervsevnetab tages der udgangspunkt i en traditionel erhvervsevnetabsbedømmelse, jf. de principielle afgørelser Ankenævnet for Forsikring har truffet i afgørelse nr. 93795 og de ledsagende afgørelser af samme dato (30. juni 2020).

Det bemærkes også i denne sammenhæng, at det fremgår af **bilag 1**, af § 3, vurdering af erhvervsevnetabet, at når der skal foretages en generel vurdering af erhvervsevnen, tages der udgangspunkt i, hvad den forsikrede er i stand til at tjene, altså et økonomisk kriterie.

Indklagede har igennem hele processen tillagt det stor betydning, at Klager i en kortere periode har fået registreret en arbejdstid hos ... Kommune på ca. 22 timer, jf. **bilag F**, side 7. Det fremgår ikke af det pågældende journalnotat, om det er effektiv arbejdstid. Derimod fremgår det af **bilag 22.3**, sidste afsnit, at de 22 timer ikke var effektive timer.

Dernæst er selv en effektiv arbejdstid på 22 timer reelt ikke svarende til halv tid for Klageren, bedømt i forhold til den arbejdstid han havde forud for, at han blev sygdomsramt.

Herudover bemærkes, at i forbindelse med at en person rammes af en alvorlig helbreds-mæssig gene og herefter skal indfases på arbejdsmarkedet igen, er det ganske sædvanligt, at man starter lavt i timer for derefter at arbejde sig op i tid.

Herefter skal man finde ud af, hvad den ugentlige arbejdstid skal være fremadrettet – på den såkaldte 'lange bane'.

I denne forbindelse er det jo helt sædvanligt, at den sygdomsramte person, i en kortere periode, præsterer et antal timer pr. uge, der er højere end det, vedkommende er i stand til at præstere over tid. Det er jo på denne måde, at man finder ud af, hvor grænsen for arbejdstiden skal ligge!

Herudover har Klager jo været i en vant arbejdsmæssig situation, hvor han suverænt selv har kunne fastlægge sin placering af arbejdstiden/tidspunktet for udførelse af arbejde i sin egenskab af at være selvstændig. Denne tilsvarende mulighed har Klager ikke som lønmodtager.

Herudover må der lægges afgørende vægt på det antal timer, i det omfang timer overhovedet er relevant – der er præsteret i forbindelse med arbejdsprøvningen, jf. **bilag 22.2 ff.** På baggrund af denne blev Klager visiteret til et fleksjob med en ugentlig arbejdstid på 8 timer, jf. **bilag 22.8.**

Som anført er det Klagers opfattelse, at der bør lægges afgørende vægt på, hvad Klageren er i stand til at tjene på nuværende tidspunkt holdt oppe imod den indtjening, som Klageren havde i perioden op til forsikringsbegivenhedens indtræden.

Klager har i perioden 2016 til 2018 haft en årlig indtjening på den gode side af kr. 700.000,00.

Klager er med sine nuværende helbredsmæssige begrænsninger ikke i stand til at tjene halvdelen eller mere heraf, hvorfor Klager har krav på ydelse.

Ved bedømmelsen af sagen bør man nok overveje, hvorfor Klager skulle afhænde sin virksomhed på et tidspunkt, hvor denne virksomhed giver de allerbedste økonomiske resultater, medmindre dette netop var en uomgængelig konsekvens af Klagers helbredsmæssige forhold.

Det er, jr. replikken, ubestridt, at Klager i 2020 havde sit bedste indtjeningsår med en bruttoindkomst på kr. 1.353.000,00.

Dette kan man så sammenholde med en aktuel indkomst i niveau kr. 250.000,00 til kr. 260.000,00."

Selskabet har i brev af 9/5 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Som tidligere beskrevet, er det afgørende for, om Klager er berettiget til fritagelse for indbetaling og udbetaling ved nedsat erhvervsevne, om Klager af helbredsmæssige årsager ikke længere skønnes at være i stand til, ved passende beskæftigelse, at arbejde og tjene mere end halvdelen af, hvad Klager gjorde før sin sygemelding. Denne vurdering foretages på baggrund af de helbredsmæssige oplysninger.

Vi har i vores tidligere breve beskrevet, hvorfor vi ikke mener, at der er helbredsmæssig dokumentation for, at Klagers generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Det er korrekt, at vi også bemærker, at Klager har været i stand til at genoptage sit arbejde som ejendomsmægler med komplekse opgaver 22 timer om ugen. Dette er ikke det afgørende, men vi mener, at det understreger, at Klager har en betydelig erhvervsevne, og at Klager i et arbejde med mindre komplekse opgaver bør være i stand til at arbejde mere. Dette er i overensstemmelse med, at der ikke er helbredsmæssig dokumentation for en betydelig nedsat erhvervsevne. Om de 22 timer om ugen har været effektive eller ej, eller om de 22 timer ikke svarer til mere end halvtid af, hvad Klager tidligere arbejdede, er ikke afgørende. Vi bemærker i øvrigt, at oplysningerne indikerer, at Klager har arbejdet 22 timer om ugen i sit arbejde med komplekse opgaver, samtidig med afklaring i det offentlige.

Hertil skal vi i øvrigt bemærke, at når vi ser på Klagers erhvervsevne, så tager vi udgangspunkt i en almindelig arbejdsuge på 37 timer. Dette skyldes, at det er erhvervsevnen i Klagers eget erhverv, som ejendomsmægler, men ikke i hans specifikke stilling, som indehaver, som er dækket af forsikringen.

Når vi taler om det økonomiske kriterie, så er det ikke afgørende, hvad Klager på nuværende tidspunkt har af indtjening i sit fleksjob, og derfor er det ikke denne indtjening, der skal holdes op imod, hvad Klager tjente før sin sygemelding. Det afgørende er, om det skønnes, at der er dokumenterede helbredsmæssige gener, der gør, at evnen til at tjene penge er nedsat med mindst halvdelen, og dette mener vi som beskrevet ikke er tilfældet.

Til dette bemærker vi i øvrigt, at Klager som beskrevet har været i stand til at tjene langt mere end halvdelen i en længere periode efter sin sygemelding, hvilket understreger, at Klager har en betydelig evne til at tjene penge, men ikke alene er det afgørende for vurderingen af Klagers generelle erhvervsevne.

Som vi har oplyst i vores brev af 12. januar 2023, så kan en bevilling af fleksjob i det offentlige ikke sidestilles med en udbetaling ved nedsat erhvervsevne i henhold til forsikringsbetingelserne.

Vi fastholder dermed fortsat, at Klager med de helbredsmæssige gener, han har, bør kunne varetage et arbejde på mere end halv tid, og samtidig være i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad han gjorde tidligere."

Klagerens advokat har i brev af 30/5 2023 til nævnet bl.a. bemærket:

"Indklagedes indlæg af 9. maj 2023, 2. afsnit opfatter Klager sagen således, at der nu er enighed om, at det afgørende er for Klagers krav på ydelse, hvad Klager må antages at være i stand til at tjene (er Klager i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad Klager gjorde før sin sygdom).

Er den forudbestående indtjeningsevne reduceret med mere end halvdelen af helbredsmæssige årsager, er der krav på udbetaling for nedsat erhvervsevne og fritagelse for indbetaling af pensionsbidrag.

Det er Klagers opfattelse, at der er dokumentation for, at der er helbredsmæssige årsager til, at Klager ikke længere ikke i stand til at tjene halvdelen af, hvad han var forud for sin sygdom.

Der kan i denne forbindelse henvises navnlig til de iagttagelser, der er gjort i forbindelse med Klagers afprøvning igennem ... Kommune.

Indklagede anfører på side 1, 4. afsnit, at Klager har været i stand til at genoptage sit arbejde som ejendomsmægler med komplekse opgaver, 22 timer om ugen.

Hertil bemærkes, at som anført – efterhånden mange gange – har Klager i en kortere periode arbejdet 22 timer om ugen. Dette var ikke effektive 22 timer, og det var i øvrigt et for højt timeantal.

For så vidt angår, at der skulle være tale om komplekse opgaver, er realiteten den, at Klager i forbindelse med udførelsen af arbejdet som ejendomsmægler kunne falde tilbage på nogle rutiner/sin erfaring, og herudover var i stand til selv at disponere sin tid.

Sidst i afsnittet fremkommer Indklagede tilsyneladende med endnu en insinuation (det er tidligere insinueret, at Klager skulle have modtaget et arbejdsvederlag fra [ejendomsmæglerfirma] efter, at virksomheden var overdraget, hvilket blev dokumenteret ikke var tilfældet).

For den gode ordens skyld bemærkes, at Klager ikke har arbejdet for [ejendomsmæglerkæde] 22 timer om ugen samtidig med en afklaring i det offentlige.

Denne afklaring finder sted efter, at Klager har afhændet sine kapitalandele i den mæglervirksomhed, han var medejer af og dermed ophørt med at arbejde for [ejendomsmæglerkæde].

I det sidste afsnit på side 1 i Indklagedes indlæg af 9. maj 2023, anfører Indklagede i relation til det økonomiske kriterie, at det ikke er afgørende, hvad Klager har af indtjening i sit fleksjob.

Hertil bemærker Klager, at ved bedømmelsen af, om Klagers indtjeningsevne er reduceret med mere end halvdelen, at da må der tages udgangspunkt i den indtjening, der er forbundet med fleksjobbet, da udgangspunktet må være, at dette er dækkende for indtjeningsevnen.

I 2. afsnit på side 2 i Indklagedes indlæg af 9. maj 2023 anføres det, at Klager har været i stand til at tjene langt mere end halvdelen i en længere periode efter sin sygemelding.

Det bestrides ikke, at Klager har haft en god indtjening i årene 2019 og 2020.

Imidlertid må dette ses på baggrund af, at Klager har ejet halvdelen af en mæglervirksomhed, hvis driftsresultat i et væsentligt omfang påvirkes af samfundskonjunkturerne, hvor det som dokumenteret har været tale om år (2019 og 2020), hvor ejendomsmarkedet har været præget af store aktiviteter og gode priser med deraf følgende indtjening for mæglervirksomheden.

Herudover er forholdet det, at det driftsoverskud, der genereres, jo langt fra alene genereres ved Klagers arbejdsindsats, men ved indsatsen fra de øvrige aktører i virksomheden (medejere og ansatte mæglere).

Ved vurderingen af sagen bør man stille sig det spørgsmål, hvorfor Klager på et tidspunkt, hvor den virksomhed, han var medejer af, gik bedst, valgte at afhænde den og efterfølgende, nu på 3. år, oppebærer en indtægt, der er væsentligt under halvdelen af den indtægt, han havde i 2019 og 2020, såfremt dette ikke var begrundet i helbredsmæssige gener, der medfører, at Klager kan præstere væsentligt mindre arbejdsmæssigt?"

Selskabet har i brev af 15/6 2023 til nævnet bl.a. bemærket:

"Som Selskabet tidligere har beskrevet i vores brev af 9. maj 2023, så er det ikke den indtjening, som Klager har på nuværende tidspunkt i sit fleksjob, som er afgørende for, om forsikringsbetingerne er opfyldt.

Det afgørende er, om det skønnes, at der er dokumenterede helbredsmæssige gener, der gør, at evnen til at tjene penge er nedsat med mindst halvdelen, og dette mener vi fortsat ikke, at der foreligger dokumentation for.

Advokaten oplyser, at Klager ikke har haft sin gang i virksomheden fra den 1. april 2021. Til dette vil vi blot bemærke, at der fortsat er sket indbetalinger fra virksomheden til Klagers pensionsordning frem til den 1. maj 2022 (Bilag Y).

Når der sker en indbetaling til en pensionsordning fra en arbejdsgiver, så er denne indbetaling en indikation på, at der fortsat sker en lønudbetaling til Klager, hvilket dermed ikke stemmer overens med, at Klager ikke har haft en indtjening siden 1. april 2021."

Heroverfor har klagerens advokat i brev af 30/6 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Med henvisning til Indklagedes mail af 15. juni 2023 til Ankenævnet for Forsikring bemærkes med henvisning til Indklagedes fortsatte mistænkeliggørelse af Klager, at Klager ikke har fået løn fra det driftsselskab, han ejede ... siden ... 2021.

Det er korrekt, at der i en periode efter ... 2021 er blevet indbetalt forsikringsydelse til Velliv, men dette er sket ved, at de feriepenge, som Klager havde optjent pr. ... 2021, er anvendt til indbetaling af pensionsbidrag.

Til dokumentation heraf fremlægges som **bilag 29.1** kopi af et af driftsselskabets revisor ... udarbejdet specifikation, benævnt bilag B 24-2 samt som **bilag 29.2** en tekstforklaring indeholdt i bilag B 24-3.

Herefter burde diskussionen omkring, hvor længe Klager har modtaget arbejdsvederlag fra driftsselskabet, afsluttet en gang for alle. Dette er – som skrevet flere gange – ... 2021."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af pensionsoversigt af 2/11 2019 fremgår bl.a.:

Udbetaling ved sygdom

Invalidepension (Nedsat erhvervsevne)	100% af indtægtstab, dog maksimal årlig udbetaling (solidarisk) svarende til 80% af den dækningsgivende løn. Pensionen udbetales længst til den 01.02.2043.	432.000 kr.
--	--	-------------

For invalidepension gælder Almindelige forsikringsbetingelser ved nedsat erhvervsevne.

Dækningen er oprettet med beskatningsform 1.

...

Præmiefritagelse	Forsikrede kan få præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, hvis erhvervsevnen nedsættes til 1/2 eller derunder af den fulde erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykke, og forsikrede har et indtægtstab, der berettiger til udbetaling ved nedsat erhvervsevne, jf. nærmere om præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension i de almindelige forsikringsbetingelser ved tab af erhvervsevne.
------------------	---

Af notat fra telefonisk opfølgningssamtale til sygedagpenge den 23/7 2020 fremgår bl.a.:

"Vurdering af uarbejdsdygtighed:

... [Klageren] vurderes delvis uarbejdsdygtig på grund af eftervirkninger efter et hjertestop. Han har fået store problemer med hukommelsen og derudover nedsat energiniveau. [Klageren] er nødt til at skrive alt ned, og mange gange glemmer han det alligevel, måske fordi sedlen bliver væk for ham. Han er også nødt til at tage hvilepauser hver dag, og han er nødt til at gøre det på skiftende tidspunkter, fordi han skal være tilgængelig på de tidspunkter, hvor kunderne ønsker hans opmærksomhed.

Borgerens egen vurdering:

[Klageren] synes han er ved at være der hvor tingene er tålelige, fortæller han. Han får meget skæld ud fordi han glemmer alt, både privat og arbejdsmæssigt, og han har mistet en del kunder og handler/penge, fordi han glemmer løfter og aftaler. I forhold til trætheden fortæller [klageren] at den er meget bedre end i starten af forløbet, men han har stadig behov for hvilepauser eller en kort lur med jævne mellemrum. Han arbejder ca. 22 timer om ugen. Han arbejder 4 timer ad gangen og derefter tager han hjem og hviler. Han forsøger at undgå at sove, på den måde at han ikke lægger sig ned. Tidligere gik han i seng og sov til middag, men det har han ikke behov for mere, fortæller han. Dagene er lidt forskellige og [klageren] kan ikke lave en fast tidsplan for arbejde og hvile.

Træningen er fantastisk, fortæller [klageren], han træner to gange om ugen, tirsdag og torsdag morgen, og han kan mærke at det giver mere energi. [Klageren] er meget utilfreds med sin læge, for hun henviste ham til en neurologisk udredning, som blev afvist (han ved ikke hvorfor), og så lovede hun at lave en ny henvisning. Dette har hun ikke fået gjort og [klageren] har en masse spørgsmål, som han mener at kunne få svar på via en neurologisk udredning.

Vi taler om muligheden for at øge arbejdstiden og for evt. skifte branche, hvis [klageren] er i stand til at arbejde på fuld tid i en anden branche. Hvis [klagerens] hukommelse bliver værre af at skruer op for arbejdstid og -opgaver, vil han overveje, om han skal sælge ... og finde på noget andet at lave."

Af notat fra telefonisk opfølgningssamtale til sygedagpenge den 24/8 2020 fremgår bl.a.:

"Vurdering af uarbejdsdygtighed:

... [Klageren] vurderes delvis uarbejdsdygtig på grund af eftervirkninger efter et hjertestop. Han udtrættes hurtigt og har problemer med hukommelsen, så han er afhængig af at skrive alt ned. [Klageren] oplyser at han ikke kan huske fra næse til mund, somme tider skal han køre to gange fordi han glemte det han kørte efter første gang, andre gange skal han bruge ekstra tid på at tage billeder, skrive sedler eller bede andre om hjælp til at huske ting. Meget af hans energi går til at

forsøge at huske ting eller skrive huskesedler, eller til at gøre tingene igen, fordi han glemte noget af processen i første forsøg. Samt til at ærgre sig over sin glemsomhed.

Borgerens egen vurdering:

[Klageren] har lige holdt en lille ferie på en uge plus en weekend, og del har han nydt meget. Han genoptog arbejdet i tirsdags d. 18/8 og arbejdede 22 timer i sidste uge, og i lørdags kørte han ... til [sport] i ... og overværede ..., og i morgen skal han transportere ... til [sport] i ... [Klageren] fortæller at ... i lørdags var en god oplevelse, og han blev ikke ekstra udmattet af turen. [Klageren] går stadig i træningscentret to gange om ugen, og han kan mærke at det er rigtig godt for ham, så han er enormt glad for at være kommet i gang med det."

Af neuropsykologisk erklæring af 18/11 2020 fremgår bl.a.:

"Henvises af egen læge i september 2020 til vurdering på baggrund af klager over kognitiv påvirkning, herunder markant nedsat arbejdsmæssig formåen (16-18 t/uge).

...

UDDANNELSE OG ERHVERV

Uddannet [teknisk erhvervsuddannelse]. Arbejdede i en årrække som indenfor ...-branchen med ... som teknisk sælger. Havde i sin sidste ansættelse arbejde i ..., hvortil han kørte hjemmefra 3 dage om ugen. Blev sygemeldt med stress, hvilket gav anledning til at overveje arbejdssituationen og skifte til ejendomsmægler for ... år siden. Blev selvstændig ejendomsmægler med ... for ... år siden. Har været vant til lange arbejdsdage, oftest 70 timers arbejdsuge. Angiver at der foruden de 2 indehavere er ... De ansatte. Efter hjertestoppet genoptog han sit arbejde efter en måneds tid med ganske få timer. Øgede gradvis timetallet op til nuværende 22 timer/uge. Indholdsmæssigt er der fortsat meget arbejde i marken med vurderinger, fremvisninger og salg. Får supplerende dagpenge.

AKTUELLE KLAGER

De primære klager er fortsat træthed, men også hukommelse. Pt. oplyser, at han 10 minutter efter modtaget besked kan have glemt informationen. Samtidig kan det hænde, at han kommer i tanke om beskeden dagen efter eller 2 uger senere. Han oplyser, at der har været et klart fald i kundetilfredsheden relateret til hans arbejde, på baggrund af glemte oplysninger og manglende initiativer fra hans side. Jobbet indbefatter høje krav til at fastholde aktuel information om den enkelte bolig, kunden og markedet. Pt. angiver, at han gør meget for at prøve at kompensere for vanskelighederne med at huske ved at skrive på gule sedler, tage fotos og memoer. Dette kompenserer alligevel ikke tilstrækkeligt for hukommelsesbesværet. I jobbet trækker han på rutiner og vellagret information om regler og procedurer fra tidligere, men oplever det trægt at korrigere dette ved at tage ny information til sig. Pt. angiver, at han habituelt havde ekstraordinær god hukommelse, havde let ved at få informationen til at fæstne sig. Der angives i øvrigt amnesi for ugerne til hjertestoppet og for de foregående uger er der glimtvis hukommelse.

Adspurgte til opmærksomhed og koncentration angives, at han oplever, at han har svært ved at opretholde fokus efter 1-1 ½ times samtale. Dette afhjælpes i det daglige til dels af, at møder på jobbet typisk er kortere, hvilket giver muligheder for pauser. I fritiden er han blevet mindre social, idet han oplever den sociale kontakt krævende og trættende. Særligt forstyrrende opleves deltagelse i lidt større forsamlinger på ca. 10 personer. Således lydoverfølsomhed. På kontoret er der god plads og roligt. Pt. oplyser, at han prioriterer nattesøvnen højt og at han sover godt og stabilt om natten, typisk fra 21-22 til kl. 6. Han hviler sig efter behov sidst på eftermiddagen i 20 min.

med oplevet god effekt. Indlægger korte pauser i løbet af arbejdsdagen med god effekt. Adspurgt til humøret oplyser pt., at han ikke har oplevet depressive symptomer i efterforløbet til hjertestoppet.

KLINISK INDTRYK

Pt. er mødt rettidigt, alene. Han er imødekommende og venlig. Han samarbejder fuldt tilfredsstillende om interview og testning. Stemningslejet forekommer neutralt. Der er en del spontantale, umiddelbart forenelig med hans erhvervsmæssige baggrund. Han er omhyggelig og detaljeret i sine svar og mange gange får han i sin lange besvarelse talt sig over i et tilstødende emne og ikke vendt tilbage til hovedemnet. Ved testningen arbejder han koncentreret, roligt, kontrolleret og stabilt. Bliver efter længere forsøg opgivende i to af de sværeste delprøver i Tårnet, men fortsætter på opfordring. Han evaluerer på opfordring sine præstationer relevant. Han angiver, at han er træt efter undersøgelsen, som varer fra 9.00 til 11.30. Adspurgt angiver han fra starten af mødet spændingshovedpine.

...

KONKLUSION

Ved aktuelle kognitive testning opnås stort set gennemgående placeringer på aldersgennemsnitligt niveau indenfor opmærksomhed/koncentration, visuomotorisk tempo, visuel perception samt i alle 4 prøver med krav til hukommelse af ny sproglig/visuel information.

Ved aktuelle kognitive testning påkalder præstationen ved en prøve med krav til overblik og planlægning sig opmærksomhed, idet her opnås resultater under aldersgennemsnitligt niveau. Nærmere analyse viser god løsning af de enklere delprøver i testen, men markante vanskeligheder ved de komplekse delprøver. Prøven stiller krav til at bearbejde og organisere længere sekvenser af information. I en anden problemløsningsopgave opnås et hovedsagelig et upåfaldende resultat, idet her ikke stilles dette krav til informationsbearbejdning.

Ved de øvrige prøver opnås stort set gennemgående placeringer på aldersgennemsnitligt niveau indenfor opmærksomhed/koncentration, visuomotorisk tempo, visuel perception samt i alle 4 prøver med krav til hukommelse af ny sproglig/visuel information. Patientens erhvervsanamnese, som understøttes af det kliniske indtryk, indikerer, at patientens kognitive niveau før hjertestoppet var beliggende på et højere niveau end det gennemsnitlige for alderen. De opnåede resultater vurderes således at afspejle let forringelse indenfor opmærksomhed og koncentration samt lettere afvigelse indenfor hukommelse. Desuden som omtalt betydelig forringelse ved specifikke krav til overblik og planlægning.

Klagebilledet domineres af opmærksomheds-/hukommelsesbesvær og en udtrætningsproblematik. Pt. havde almindeligvis en arbejdsuge på 70 timer før hjertestoppet. Han har i løbet af de 1½ år nu trinvist øget arbejdstiden til 22 timer om ugen og mærker at han udtrættes i løbet af en times møde. De vurderede kognitive afvigelser fundet ved aktuelle testning samt den beskrevne udtrætningsproblematik er fuldt foreneligt med følgevirkninger efter cerebral skade efter det beskrevne hjertestop.

Pt. har ikke ønske om genindlæggelse til regional genoptræning og umiddelbart heller ikke ønske om kommunal genoptræning."

Ankenævnet for Forsikring

31.

99020

Af notat af 20/1 2021 fra konsultation hos egen læge fremgår bl.a.:

"Gennemgang af epikrise fra ..., hvor der er lavet neuropsykologisk testning. Konklusionen viser at den kognitive testning mhp. specielt overblik og planlægning giver resultater under gennemsnitligt niveau, hvor han har problemer med de komplekse delprøver og med at bearbejde og organisere længere sekvenser af information. Desuden at billedet domineres af opmærksomheds-/hukommelsesbesvær og udtrætningsproblematik. Det beskrives endvidere at de vurderede kognitive afvigelser samt udtrætningsproblematikken er fuldt forenelig med følgerne efter cerebral skade efter det beskrevne hjertestop.

[Klageren] kan mærke at han ikke kan varetage sine arbejdsopgaver som han kunne tidligere. Kører træt og har ikke overskud til andet end at rekreere når han kommer hjem. Mister ofte overblikket på sit arbejde, bliver kort for hovedet og vred, når han kan mærke at han ikke kan holde de bolde i luften han kunne før. De har hjemme snakket om at han måske bør ændre kurs, sige firmaet fra sig og arbejde som ejendomsmægler uden chef og ledelsesansvarsopgaver. Han beskriver desuden at han har svært ved at overskue f.eks. forsikringspapirer og pensionssager. Han er ramt af at både hans forsikring og kommunen raskmelder ham, da han arbejder, på papiret, 22 timer om ugen. Dette er også for meget og han har ikke en effektiv arbejdstid på 22 timer og han har nu valgt at gå ned på under 18 igen. Han vil forsøge at få hjælp til at komme videre i sagen mhp. hvad fremtiden skal byde ham rent erhvervsmæssigt."

Selskabet har i brev af 16/2 2021 til klageren bl.a. anført:

"Vi har modtaget din mail inklusiv din neuropsykologiske test. Denne har været forelagt vores rådgivende lægekonsulent.

Der er ikke længere ret til udbetaling og præmiefritagelse ved nedsat erhvervsevne. På baggrund af de oplysninger der er modtaget, vurderes det, at din erhvervsevne i eget og generelt erhverv ikke er nedsat med 50 %. Din erhvervsevne vurderes ud fra en normal arbejdsuge på 37 timer.

Ved den neuropsykologiske undersøgelse den 18.11.2020 har du fortsat gener i form af træthed, hukommelsesproblemer, du mister fokus ved samtaler på mere end 1-1 ½ time og du er blevet lydoverfølsom. Ved undersøgelsen vurderes det også, at dit overblik samt planlægningsevne er under aldersgennemsnitligt niveau ved de mere komplekse opgaver. Men ved de øvrige test er resultatet alderssvarende. Resultatet af undersøgelsen viser en let forringelse inden for opmærksomhed, koncentration og hukommelse vurderet ud fra dit eget erhverv, men i forhold til generelt erhverv er resultatet alderssvarende.

Udbetalingen og præmiefritagelsen for marts måned 2021 vil være den sidste."

Af kommunalt sagsresumé af 2/3 2022 fremgår bl.a.:

"[Klageren] bor sammen med ..., og han har fra tidligere forhold [børn]. [Klageren] har altid været social og udadvendt, men familiens omgangskreds er nu blevet mindre end før hjertestoppet, fordi [klageren] ikke længere har det samme overskud til at være social. Han KAN godt, og han gør det også jævnligt, men det koster op til flere dage bagefter, hvor han har hovedpine og er alt for træt til at kunne foretage sig noget.

Indtil 2021 arbejdede [klageren] som selvstændig ejendomsmægler, også efter sygemeldingen i 2019. Han genoptog sit arbejde på nedsat tid allerede i september 2019, og hans plan var fuld tilbagevenden til jobbet. Det lykkedes ikke, og efter ca. 1 ½ års forsøg måtte han i foråret 2021 kaste håndklædet i ringen og sælge sin del af firmaet.

I efteråret 2021 startede [klageren] i praktik ved [firma], hvor han arbejder 12 timer om ugen, dette med henblik på en afklaring af hans arbejdssevne, som er vurderet varigt og væsentligt nedsat.

[Klageren] har altid nydt at omgås mennesker, og han har altid deltaget aktivt (som træner/holdleder) i [børns] [sport]. Dette prøver han at opretholde, fordi han kan mærke at det giver ham energi. Han har også altid deltaget meget i forenings- og bestyrelsesarbejde, men dette har han opgivet efter hjertestoppet. Han håber at kunne få energi til det i fremtiden, når han har fået sin arbejdssituation på plads.

I første omgang efter hjertestoppet var [klageren] overbevist om at han bare skulle i gang igen og sagtens kunne genoptage sit arbejde på fuld tid og normale vilkår, hvis han opretholdt sin træning og fik god tid til gradvis optrapning af arbejdstiden.

Det viste sig dog umuligt at fremmøde mere end 20-22 timer på arbejdspladsen, og den effektive arbejdstid var markant lavere, eftersom han havde brug for mange pauser i løbet af en arbejdsdag. F.eks. fandt han ud af at hvis der var sat 1 ½ time af til en fremvisning af et hus, og det så tog kortere tid, kunne han holde ind på en parkeringsplads og få en lur på vej tilbage til kontoret. På den måde opretholdt han en illusion om at kunne varetage sit arbejde i noget større omfang, end det reelt var tilfældet. [Klageren] udmattes hurtigt, når han skal koncentrere sig om noget, han kan ikke huske ting, og han har brug for hvilepauser og tid i enrum for at kunne fungere sammen med andre i hverdagen."

Af afsluttende afrapportering fra virksomhedskonsulent vedr. virksomhedspraktikforløb fra 28/9 2021 til 4/3 2022 fremgår bl.a.:

"Opsummering af udviklingsmuligheder og ressourcer under forløbet

Udviklingsmuligheder: I løbet af praktikforløbet er det konstateret, at [klageren] over tid udtrættes ved et timetal på tre timer pr. arbejdsdag og fire arbejdsdage pr. uge. Ved dette timetal er det konstateret, at [klageren] over tid mister overskuddet til at passe sin træning, at han sover dårligere om natten samt har svindende/intet overskud til at hjælpe i den private husholdning, eller til at deltage i socialt samvær med familie og venner. Det optimale timeantal pr. uge vurderes på grundlag af praktikforløbet at være 10 timer. Det vurderes på baggrund af praktikforløbet, at udviklingsmulighederne vil være få i forhold til øgning af arbejdstiden udover dette niveau.

Opsummering: Praktikforløbet hos [firma] vurderes at have været retvisende i forhold til skånehensyn, herunder dårlig hukommelse, behov for struktur, klart definerede arbejdsopgaver samt behov for pauser.

Det blev under forløbet konstateret, at [klageren] ved en arbejdstid på 12 timer ugentligt fordelt over fire ugentlige arbejdsdage oplevede en gradvis udtrætning i form af tiltagende træthed, manglende overskud til at deltage i lettere opgaver i eget hjem samt tiltagende hovedpine. Denne tendens sås eskaleret ved øgning af arbejdstid til 12,5 timer pr. uge, ligeledes fordelt over fire ar-

bejdsdage. Endelig blev det konstateret, at inddragelse af en ugentlig fridag og en arbejdsuge på fem dage af to timer resulterede i yderligere udtrætning, migrænelignende hovedpine samt manglende evne til at [klageren] kunne deltage i andet end praktikforløbet.

[Klageren] er af arbejdsgiver blevet vurderet som kompetent og med betydelige kompetencer inden for online- og offline markedsføring, samt havende meget betydelig viden om kunderelationer og hvorledes disse anvendes i forbindelse med markedsføring.

Det er under praktikforløbet endeligt blevet konstateret, at [klagerens] koncentrationsevne og evne til at modstå udtrætning har sammenhæng med ydre påvirkninger som støj, idet han i praktikforløbet har haft mulighed for at søge ro i et kontor uden støj, hvilket ifølge [klageren] havde været gavnligt for hans evne til at koncentrere sig, samt hans hukommelse.

Arbejdsgiver ... har under forløbet beskrevet [klageren] som kompetent og vidende i forhold til den aftalte arbejdsfunktion under praktikforløbet, hvor [klageren] har arbejdet med virksomhedens markedsføring og kunderelationer, herunder facebook, linkedin samt offline markedsføring."

Af lægeattest LÆ265 af 6/4 2022 fra klagerens læge fremgår bl.a.:

"2.2 Relevante helbredstorhold

[Mand i 40'erne], der i juni måned 2019 får hjertestop under søvn, genoplives og indlægges, men man finder ikke årsagen til hjertestoppet. Han har fået indopereret en profylaktisk pacemaker.

Efterfølgende ophold på ... Neurocenter, hvor man finder at han udover hjerneskadetræthed ikke har andre mén efter hjertestoppet. Han er i december 2020 vurderet ved Klinik for Neurorehabilitering, hvor man finder at hans mén mest af alt domineres af hukommelses- og udtræktbarhedsproblematik.

Ved for mange inputs eller for stort pres eller krav om opgaver, der skal løses på samme tid, får han hovedpine, hjernetræthed og mavesyreproblematik. Hvis han i løbet af en dag har haft for mange opgaver eller gøremål, får han ubehag og træthed om aftenen og har brug for længere restitution. Han er aktuelt i en praktik i [firma], som han er rigtig glad for. Har været der nu 7 måneder og er aktuelt på 8 timer pr. uge. Har tidligere været oppe på 12 timer pr. uge og dette viste sig at være for meget. Han kunne ikke nå at restituere og blev præget af trætheden. Han har det allerbedst, som det fungerer nu med en 4 dages uge med mandag fri og et timeantal på 8-10 timer pr. uge.

Har tidligere haft konstant hovedpine da han var på flere timer, men fornemmer at hovedpinen svinder når timeantallet ligger under 10. Han beskriver at han er glad for arbejdsopgaverne, vigtigt at han får en opgave af gangen, som han løser, således at han ikke skal have flere bolde i luften af gangen. Har brug for struktur og forudsigelighed. Han træner 3 gange om ugen, hvilket giver ham stort velbefindende, dette skal der være tid og overskud til i hverdagen.

...

2.3 Særlige hensyn

De særlige hensyn bør være at han har behov for nedsat tid, regelmæssighed og struktur i arbejdsopgaverne, men også i sin hverdag. Tid til at restituere. Har brug for at have den nedsatte tid

for at minimere indtryk og input til hjernen, således at han ikke overbelastes og får hjernetræthed.

...

2.4 Lægens kommentarer til patientens opfattelse af eget helbred

Jeg finder hans beskrivelse og opfattelse af eget helbred er fuldstændig realistisk og samstemmende med det jeg ser og finder gennem de år der er gået."

Af rehabiliteringsteamets indstilling af 3/5 2022 fremgår bl.a.:

"1.3 Begrundelse - fleksjob

Borger er samlevende og har ... børn hvoraf kun den ene er under 18 år. Borger er uddannet [teknisk erhvervsuddannelse]. Borger har tidligere været meget social og har deltaget i forenings- og bestyrelsesarbejde, men efter hjertestop ses der hjernetræthed, og netværket er blevet mindre, da han ikke længere har det samme overskud. Hvis borger deltager i noget, er han udmattet i flere dage efter og hovedpine forværres. Frem til 2021 har borger haft andel i et ejendomsmæglerfirma. Han har siden 2019 forsøgt med genoptagelse af arbejdet og tilbagevenden til firmaet, men det er ikke lykkedes, og han har nu afhændet sin andel.

Borger har i 2021 været i kursusforløb og i virksomhedspraktik. Han har - før han blev selvstændig - været 3 år i løntilskud ved en ejendomsmægler. Borgers diagnose er I46.0 – Hjertestop. Der ses følger efter hjertestop i form af hovedpine, hjernetræthed og kognitive udfordringer med at huske. Der er ikke flere behandlingsmuligheder. Tilstand vurderes varig og stationær. Der ses en væsentlig og varig nedsættelse af arbejdssevnen.

Angiv, hvilken type fleksjob eller arbejdsfunktion rehabiliteringstemaet mener vil være velegnet til borgeren: Administrativ medhjælp, rådgivningsmedhjælp. Nedsat tid, pauser efter behov, hjælp til at huske og planlægge ting og opgaver, en opgave ad gangen, brug for struktur og forudsigelighed, brug for hjernepauser, restitution mellem arbejdsdage, ingen arbejde hvor der er støj, varierende arbejdsopgaver, mulighed for at gå til og fra en opgave, ikke for meget stimuli.

Der ses en fremmødetid og en effektiv arbejdstid på 8 timer ugentligt for begge dele, hvis de 2 fremmødetimer ikke overskrides – som det optimale ud fra den givne virksomhedspraktik. Der findes i sagen fyldestgørende beskæftigelsesrettet dokumentation i forhold til oparbejdelsen af arbejdssevnen. Der er arbejdet med øgning af arbejdstid over tid, der er tænkt hjælpemidler, personlig assistance og andre tiltag ind, som kunne supplere i sagen og bedre funktionsniveauet.

Ligesom der er arbejdet metodisk i forhold til afdækning af egnede arbejdsopgaver sammenholdt med de optimale skånehensyn. Der har hele tiden i afprøvningen været fokus på udviklingsmuligheder og progression i forhold til arbejdssevnen. Der arbejdes med progression i fleksjobbet. Timeantallet skal derfor ikke ses som en stationær størrelse, men som noget der kan udvikles på – ligesom der kan ændres i opgaver i takt med at borgers ressourcer og kompetencer udvikles."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"§ 3 Vurdering af erhvervsevnetabet

I vurderingen af, om forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad indgår en helbredsmæssig og en økonomisk vurdering, det vil sige, at selskabet vurderer, om forsikredes mulighed

for at opretholde en passende indtjening er nedsat i dækningsberettiget grad som følge af forsikredes helbredsmæssige begrænsninger.

...

Den generelle vurdering af erhvervsevnen

Når selskabet overgår til at foretage en generel vurdering af forsikredes erhvervsevne, vurderer selskabet erhvervsevnen både i forsikredes eget erhverv og i andre erhverv.

Forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad, hvis selskabet skønner, at forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end en andel af, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse og alder kan tjene inden for samme geografiske område. Af pensionsoversigten fremgår den andel, som erhvervsevnen skal være nedsat til.

Ved vurderingen af, hvor meget forsikrede kan tjene, indgår forsikredes helbredstilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse, samt en vurdering af, om forsikrede er egnet til omskoling eller uddannelse. Dette sammenlignes med, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse og alder kan tjene indenfor samme geografiske område.

...

Både den midlertidige og den generelle vurdering af erhvervsevnen er uafhængige af, om forsikrede er berettiget til ydelser fra det offentlige, idet selskabets vurdering i henhold til disse forsikringsbetingelser adskiller sig fra den vurdering, der foretages af det offentlige.

...

§ 4. Udbetalingens størrelse

Vurderer selskabet, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad, fastsættes udbetalingens størrelse efter følgende principper:

Invalidepensionen kommer ikke til udbetaling, hvis forsikrede efter karenperiodens udløb har samme indtjening som hidtil, det vil sige, at der skal være et indtægtstab, før der kan ske udbetaling.

Udbetalingen udgør herefter den andel af forsikredes indtægtstab, der er dækket, jf. pensionsoversigten, dog maksimalt den aftalte udbetaling.

...

Fastsættelse af indtægtstabet

Indtægtstabet udgør forskellen mellem forsikredes hidtidige indtjening og forsikredes indtjening efter, at erhvervsevnen er nedsat.

Både den hidtidige indtjening og indtjeningen, efter at erhvervsevnen er nedsat, opgøres efter pensionsbidrag og efter arbejdsmarkedsbidrag, idet der henholdsvis ydes præmiefritagelse og ikke fratrækkes arbejdsmarkedsbidrag af udbetalingen. Hvis den valgte beskatningsform indebærer skattefri udbetaling, opgøres indtægtstabet efter skat.

Fastsættelsen af indtægtstabet er forskellig fra den helbredsmæssige og økonomiske vurdering af erhvervsevnen, der foretages efter § 3.

Ved den forsikredes hidtidige indtjening forstås forsikredes dækningsgivende løn. Den dækningsgivende løn er den løn, selskabet har registreret på det tidspunkt, hvor karenperioden udløber, det vil sige den løn, som der beregnes forsikringer af.

Hvis selskabet ikke har registreret en dækningsgivende løn, beregnes den dækningsgivende løn ud fra oplysninger om forsikredes indtægter fra hovederhvervet på baggrund af fx lønsedler.

Ved hovederhverv forstås det erhverv, som forsikrede har haft størstedelen af sin indtjening fra. For selvstændige medtages desuden overskud fra selvstændig virksomhed, der i væsentlig grad skyldes forsikredes egen arbejdsindsats. Selskabet kan vælge at anvende et gennemsnit af op til de 4 seneste års indtjening, hvis dette, efter selskabets opfattelse, giver et mere retvisende billede af den hidtidige indtjeningsevne."

Nævnet udtaler:

Klageren er i 40'erne. Han har en teknisk erhvervsuddannelse og har i en årrække arbejdet som ejendomsmægler, herunder som selvstændig ejendomsmægler. I 2019 fik klageren hjertestop og blev sygemeldt. I september 2019 genoptog han arbejdet med nogle timer om ugen, hvilket gradvist blev øget op til 22 timer om ugen i perioder. I foråret 2021 blev klageren igen fuldtids-sygemeldt, og han afhændede sin ejendomsmæglervirksomhed.

Fra september 2021 og frem til foråret 2022 var klageren i virksomhedspraktik, hvor han arbejdede op til 12 timer om ugen. I maj 2022 fik klageren bevilget fleksjob 8 timer om ugen, og han blev ansat det sted, hvor han havde været i praktik.

Forsikringen giver ret til ydelser og præmiefritagelse ved en erhvervsevnenedsættelse på mindst halvdelen. Af forsikringsbetingelsernes § 3 fremgår det, at "Når selskabet overgår til at foretage en generel vurdering af forsikredes erhvervsevne, vurderer selskabet erhvervsevnen både i forsikredes eget erhverv og i andre erhverv. Forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad, hvis selskabet skønner, at forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end en andel af, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse og alder kan tjene inden for samme geografiske område." Forsikringen indeholder ikke invalidesum.

Selskabet har udbetalt ydelser til klagerens virksomhed som arbejdsgiver og ydet præmiefritagelse fra karenperiodens udløb den 1/10 2019 til 1/4 2021. Selskabet har afvist at yde dækning fra 1/4 2021 under henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen.

Klageren har anført, at hans erhvervsevne er nedsat med over halvdelen på grund af helbredsmæssige følger efter hjertestop i juni 2019. Han lider af træthed og hukommelsesbesvær, og hans gener er typiske for personer, der har haft hjertestop. Klageren har anført, at han har loyalt forsøgt at genoptage sit arbejde, men måtte konstatere, at det ikke var muligt, og han afhændede derfor sin ejendomsmæglervirksomhed. Dette selvom, at han som selvstændig kunne planlægge egne arbejdstider, og at han med sin lange erfaring har kunnet kompensere og falde tilbage på rutiner. Han har i en kortere periode efter hjertestoppet haft en arbejdstid på 22 timer om ugen, men dette var ikke effektiv arbejdstid, og det var ikke holdbart i længere tid. Klageren har anført, at han solgte virksomheden, selvom der pga. markedskonjunkturerne var stort overskud i 2019-2020. Dette ville han kun gøre, hvis det var helbredsmæssigt påkrævet. I forbindelse med den efterfølgende arbejdsprøvning er hans kognitive deficits og trætheden tydeligt kommet frem.

Arbejdsprøvningen og det efterfølgende fleksjob viser, at han ikke længere er i stand til at tjene halvdelen af, hvad han kunne tidligere. Klagerens indtægt i fleksjob udgjorde i 2022 ca. 274.167 kr. årligt.

Selskabet har anført, at klageren ved passende beskæftigelse burde kunne arbejde og tjene mere end halvdelen af, hvad han gjorde før sin sygemelding. Da klageren kom tilbage på arbejde efter hjertestoppet, arbejdede han sig løbende op i tid. Han blev 6/7 2020 delvist raskmeldt til 22 timer om ugen, og han har formået at få overskuddet i sin virksomhed til at stige væsentligt i 2020 i forhold til 2019. Selskabet har anført, at klageren som medejer og direktør havde direkte indflydelse på virksomhedens resultat gennem sin arbejdsindsats. Der foreligger ikke lægelige oplysninger om, at klagerens helbred herefter er blevet forværret. Resultatet af de neuropsykologiske tests i november 2020 viser, at de kognitive og energimæssige følger objektivt er lette, og disse dokumenterer ikke en helbredsmæssig forringelse, som nedsætter den generelle erhvervsevne med mindst halvdelen. Klagerens gennemsnitlige årsindtægt i de seneste 4 år inden sygemeldingen i 2019 kan opgøres til 713.065,70 kr. Der er ikke dokumentation for, at klageren i et arbejde, der ikke indeholder meget komplekse opgaver, ikke skulle kunne arbejde på mere end halv tid og tjene halvdelen af, hvad han tjente, før han blev syg.

Af neuropsykologisk erklæring af 18/11 2020 fremgår det, at klagerens primære klager er træthed og hukommelse. Han har oplevet et klart fald i kundetilfredshed på grund af glemte oplysninger og manglende initiativer. Han oplever at have svært ved at opretholde fokus efter 1-1½ times samtale. Han er blevet mindre social, og deltagelse i større forsamlinger opleves forstyrrende, idet han er lydoverfølsom. Hans nuværende arbejdstid er 22 timer om ugen. Han indlægger korte pauser og hviler sig efter behov om eftermiddagen. Klageren samarbejder om testningen. Stemningslejet er neutralt. Han arbejder koncentreret, roligt og stabilt, men bliver opgivende i to af de sværeste delprøver. Ved den kognitive testning opnås stort set gennemgående placeringer på aldersgennemsnitligt niveau inden for opmærksomhed/koncentration, visuomotorisk tempo, visuel perception og prøver med krav til hukommelse af ny sproglig/visuel information. Klageren har markante vanskeligheder ved de komplekse delprøver med krav til overblik og planlægning, og der er her betydelig forringelse.

De vurderede kognitive afvigelser fundet ved testningen og klagerens beskrevne udtrætningsproblematik er fuldt forenelig med følgevirkninger efter cerebral skade efter hjertestoppet.

Af afsluttende afrapportering fra virksomhedskonsulent vedrørende virksomhedspraktikforløb fra september 2021 til marts 2022 fremgår det, at praktikforløbet vurderes retvisende i forhold til klagerens skånehensyn i relation dårlig hukommelse, behov for struktur, klart definerede arbejdsopgaver og behov for pauser. Han har haft mulighed for at søge ro i et kontor uden støj, hvilket er gavnligt for hans koncentration, hukommelse og evne til at udgå udtrætning. I forløbet er det konstateret, at klageren over tid udtrættes ved et timetal på tre timer pr. arbejdsdag og fire arbejdsdage pr. uge. Klageren mister overskuddet til at passe sin træning, han sover dårligere og har svindende overskud til at hjælpe i den private husholdning. Det optimale timetal pr. uge vurderes at være 10 timer. Udviklingsmulighederne vurderes at være få i forhold til at øge arbejdstiden herudover.

Af lægeattest LÆ265 af 6/4 2022 fra egen læge fremgår det, at klageren ved for mange inputs eller for stort pres får hovedpine, hjernetræthed og mavesyreproblematik. Han får endvidere ubehag om aftenen og har brug for længere restitution. Han har det bedst, når arbejdstiden

ligger på 8-10 timer om ugen. Det fremgår, at de særlige skånehensyn er nedsat tid, regelmæssighed og struktur i arbejdsopgaverne og i hverdagen. Klageren har behov for tid til at restituere og nedsat tid for at minimere indtryk og inputs til hjernen, så han ikke overbelastes og får hjernetrætheden. Klagerens beskrivelse og opfattelse af eget helbred findes fuldstændig realistisk og samstemmende med, hvad der ses og findes gennem de år, der er gået.

Af rehabiliteringsteamets indstilling til fleksjob af 3/5 2022 fremgår det, at klageren lider af hjernetræthed, at han ikke har samme overskud til sociale aktiviteter og, at han kan være udmattet og have hovedpine flere dage efter. Der ses følger efter hjertestop i form af hovedpine, hjernetræthed og kognitive udfordringer med at huske. Der ses en væsentlig og varig nedsættelse af arbejdssevnen. En fremmødetid og en effektiv arbejdstid på 8 timer ugentligt ses som det optimale ud fra virksomhedspraktikken. Der arbejdes med progression i fleksjobbet, og timeantallet skal derfor ikke ses som en stationær størrelse, men som noget, der kan udvikles på.

Nævnet må lægge til grund, at klagerens indtjening i fleksjob udgør mindre end halvdelen af, hvad der er sædvanligt at tjene for en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse og alder inden for samme geografiske område.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klagerens helbredsmæssige forhold er til hinder for, at han ved beskæftigelse på det brede arbejdsmarked kan opnå en indtægt, der udgør mindst halvdelen af, hvad der er sædvanligt at tjene for en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse og alder inden. Selskabet skal derfor anerkende, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen efter den 1/4 2021.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren har væsentlige kognitive gener efter sit hjertestop, herunder udtrætning og hukommelsesbesvær. I den neuropsykologiske erklæring af 18/11 2020 er det beskrevet, at klageren har markante vanskeligheder og en betydelig forringelse, når det kommer til prøver angående overblik og planlægning. Speciallægen anfører, at de kognitive afvigelser og udtrætningsproblematikken er fuldt forenelig med cerebral skade efter hjertestoppet. Af lægeattest LÆ265 af 6/4 2022 fremgår det, at klageren har behov for tid til at

restituere og nedsat tid for at minimere indtryk og inputs til hjernen, så han ikke overbelastes og får hjernetrætheden. Klagerens beskrivelse og opfattelse af eget helbred findes realistisk og samstemmende med, hvad der ses og findes gennem de år, der er gået.

Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren har været arbejdsprøvet i virksomhedspraktik fra september 2021 til marts 2022, som har retvisende i forhold til klagerens skånehensyn. Det fremgår, at klageren over tid blev udtrættet ved en arbejdsuge på 12 timer om ugen, og at 10 timer om ugen måtte anses for optimalt. Klageren er bevilget fleksjob og arbejder i fleksjob 8 timer om ugen.

Det forhold – at klageren i en periode, inden han afhændede ejendomsmæglervirksomheden, arbejdede op til 22 timer om ugen – kan ikke føre til andet resultat.

Nævnet bemærker, at klageren som selvstændig havde mulighed for at tilrettelægge sin arbejdstid eksempelvis i forhold til sine behov for pauser, lige som der var en anden medejer, som kunne aflaste klageren i en periode, indtil klageren fik afhændet sin ejerandel. Nævnet bemærker videre, at klageren ikke var i stand til at fastholde sin virksomhed, og at det må lægges til grund, at dette skyldtes hans helbredsmæssige forhold. Klageren afhændede virksomheden i 2021, selvom virksomheden i 2019 og 2020 havde givet stort overskud.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Velliv, Pension og Livsforsikring A/S, skal anerkende, at klagerens generelle erhvervs-evne er nedsat med mindst halvdelen efter 1/4 2021. Selskabet skal genoptage sagsbehandlingen og skal yde dækning i overensstemmelse med aftalegrundlaget. Allerede forfaldne ydelser forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Ankenævnet *for* Forsikring

41.

99020

Klagegebyret tilbagebetales.

Jens Kruse Mikkelsen

formand